

СТЕНОГРАМА

спільних комітетських слухань комітетів Верховної Ради України у закордонних справах, з питань європейської інтеграції та з питань національної безпеки і оборони на тему: "Наближення України до стандартів НАТО: перешкоди та досягнення. Стан виконання Річної національної програми співробітництва під егідою Комісії Україна-НАТО та Стратегічного оборонного бюлетеня України" 18 жовтня 2017 року

Веде засідання голова підкомітету з питань євроатлантичного співробітництва та євроінтеграції Комітету у закордонних справах ЗАЛІЩУК С.П.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Шановні дипломати! Шановні журналісти і шановні експерти! Ми розпочинаємо наші міжкомітетські слухання, які мають назву: "Наближення України до стандартів НАТО: перешкоди та досягнення". І я надаю для вітального слова мікрофон для спікера Верховної Ради Андрія Парубія.

Пане Андрію, прошу.

ПАРУБІЙ А.В. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні послы, гості і запрошені! Я щиро вітаю всіх на міжкомітетських слуханнях на тему: "Наближення України до стандартів НАТО: перешкоди та досягнення".

Тема вступу України в НАТО, на моє переконання, є стратегічною темою для України. Є питання важливі на порядку денному, а є питання стратегічні. І вступ в НАТО без перебільшення можна віднести до ключових стратегічних завдань української держави. І дуже важливо, що ми говоримо про вступ в НАТО в той період, коли українська держава змушена відбивати російську агресію на східних кордонах України, коли питання безпеки для української держави є питанням номер один. І ми усвідомлюємо, що загроза яку несе Путін, це загроза не тільки для України, це загроза для усього вільного світу, це загроза для всієї світової системи безпеки. І тому для українських хлопців і дівчат на передовій, і для України вкрай важливо знати, що ми не самі, бо ми стримуємо загрозу не тільки України, а всього вільного світу. І кожен розуміє, що загроза Путіна стосується і Європейського Союзу, і Євроатлантичного простору. І тому питання колективної безпеки є для нас питання ключовим. Бо НАТО є єдиною організацією у світі, здатною зупинити агресію Путіна. І Україна на сьогодні може виступати не просто кандидатом, не просто прохачем в члени НАТО, а надійним і твердим союзником НАТО.

Сьогоднішня українська армія вже стала однією з найпотужніших армій Європи. Українська армія здобула бойовий досвід, яким ми ділимося із нашими партнерами з Євроатлантичного альянсу. І я впевнений, що співпраця між Альянсом і Україною може і повинна вийти на новий рівень.

Що для цього треба зробити? Треба виконати наші зобов'язання і до 2020 року вийти на стандарти НАТО в українській системі безпеки. Ми йдемо по тому шляху. І наша сьогоднішня нарада – це певний аналіз і стимулювання, щоб цей прогрес був більш ефективним і більш інтенсивним. Але вже сьогодні ми можемо стверджувати, що ми маємо багато позитивних новин на тому шляху. І парламент, який є надійним партнером Збройних Сил України, дуже чітко і послідовно відстоює позицію вступу України в НАТО.

Я хочу нагадати, що 8 червня цього року Верховна Рада України ухвалила рішення, за яким членство в НАТО визначено пріоритетом зовнішньої політики України. Це історичне рішення для української держави.

Я хочу теж сказати, і віддати належне українській парламентській делегації, яка працює, Парламентську асамблею НАТО, яка, провівши успішні переговори, фактично добила рішення, щоб моя пропозиція про те, що одна з наступних Парламентських асамблей пройшла в Україні, була підтримана профільним комітетом. І на сьогодні вже ми можемо стверджувати, що весною 20-го року в Україні пройде засідання Парламентської асамблеї НАТО. І це теж дуже важливий знак, і це теж дуже важливий сигнал як для

України, так і для наших партнерів в Північноатлантичному альянсі. На тому шляху ще багато етапів, багато труднощів. Але я впевнений, що ми зможемо знайти порозуміння по кожному з них.

І наголошую ще раз, парламент в цьому питанні завжди буде займати лідируючу і активну позицію. І, я впевнений, що і сьогоднішня зустріч, і міжкомітетські слухання будуть ще одним важливим кроком на шляху адаптації українського законодавства і українського сектору безпеки до загальних стандартів НАТО.

Тому я бажаю вам сьогодні плідної, успішної і ефективної роботи. На жаль, я не зможу бути під час всього вашого засідання, зараз у мене важлива зустріч з Президентом Мальти. Але я впевнений, що ви зможете провести дуже конструктивну і результативну дискусію.

Вітаю всіх. Успіху вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякуємо пану спікеру.

Шановні колеги, дозвольте спочатку кілька організаційних оголошень. Я, насамперед, хочу від імені організаторів вибачитися перед нашими гостями, шановними послами за те, що були певні перепони на шляху до входження до Верховної Ради. Ми дякуємо вам за ваше розуміння такої ситуації і дякуємо, що ви прийшли.

Я би хотіла спочатку оголосити, що, ви бачите, перед нами сценарій, перед кожним із вас, ми будемо працювати протягом двох годин. Ми таким чином побудували нашу роботу, що максимально знизили церемоніальні промови і максимально збільшили час для, власне, самих спікерів, в рамках наших тез, наших питань, а також можливість для дискусій, в якій можуть взяти участь представники трьох комітетів: Комітет у закордонних справах і європейської інтеграції та Комітету оборони – а також наших експертів, шановних дипломатів.

Я хочу зауважити, що я буду дуже жорстко модерувати наших спікерів, у мене є такі таблички. Я буду всім нагадувати, коли вони підходять до кінця, прошу до цього поставитись з розумінням.

Далі. Я хочу зауважити, що в рамках кожної з панелей, в кожного з питань у нас буде час для дискусій, і ми запросимо гостей ставити питання в рамках такого регламенту: для питання – 1 хвилина, для відповіді – 2 хвилини. Далі, хочу зауважити, що в кінці після всіх питань у нас залишається 20 хвилин на загальне обговорення, де буде можливість виступити з коментарями та додатковими питаннями. Тому прошу спікерів залишитися протягом двох годин. Наступне. В кінці слухань ми підведемо підсумки, і я запрошу до слова голів наших комітетів зробити заключне слово.

І також звертаю вашу увагу, що в роздаткових матеріалах є проект рекомендацій комітетів. Я наголошую, це проект, який був сформований станом на вчорашнє число. За результатами сьогоднішніх слухань він буде доопрацьований, і буде запропоновано, аби комітети офіційно проголосували за ці рекомендації, які потім ми опублікуємо на сайті Верховної Ради, надішлемо всім учасникам цього круглого столу.

Також хочу зауважити, в нас робочі мови дві сьогодні: це українська та англійська. У нас є синхронний переклад, ми дякуємо перекладачам за їхню роботу. І також зверну увагу учасників, що в нас іде онлайн-трансляція на сайті Верховної Ради.

Тепер перейдемо до, власне, змісту наших міжкомітетських слухань. Шановні колеги, ми проголосували за проведення таких міжкомітетських слухань для того, щоби визначитися, наскільки ефективно ми рахуємося на шляху нашої інтеграції до НАТО. Ключовими документами в реалізації цього нашого стратегічного курсу є Річна національна програма, а також Оборонний бюлетень. І це ті два ключових документи, довкола яких ми сьогодні будемо з вами говорити.

Першим до слова я би хотіла запросити віце-прем'єра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванну Климпуш-Цинцадзе, до роботи якої сьогодні фактично

переходить координація всіх зусиль нашої виконавчої влади в напрямку інтеграції України до НАТО.

В Іванни 10 хвилин. Прошу до слова.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дуже дякую.

Шановні панове народні депутати, шановні голови комітетів, вельмишановні панове посли, шановні експерти! Я насамперед хочу висловити вдячність комітетам і окремим депутатам, які вийшли з ініціативою проведення цих міжкомітетських слухань. Думаю, що вони є абсолютно на часі, і сподіваюся, що, дійсно, ми вийдемо на таку результативну дискусію, яка дасть нам можливість сформулювати ті ваші рекомендації, які виконавча влада зможе ефективно втілювати в життя.

Зупинюся на двох основних моментах: на стратегічному розумінні того куди, як ми рухаємося на даний момент, і на практичних речах саме міжвідомчої координації. Тому що розумію, що представники міністерств і відомств будуть більш детально зупинятися на конкретних аспектах саме їх роботи в тій чи іншій частині виконання, наприклад, тої ж Річної національної програми співробітництва України і НАТО.

Очевидно, що внаслідок Революції Гідності для нас, для українців, відкрилась реально можлива суттєва активізація стратегічного курсу європейської євроатлантичної інтеграції. Ми маємо стратегічну мету повернення до Європи, а саме повернення до економічного, політичного і безпекового простору успішних, модерних, розвинутих і демократичних країн, до того клубу частиною, якого ми колись були і насправді були протягом багатьох років відокремлені від нього. І тому ми вперше на даний момент маємо в суспільстві ту ситуацію, коли і в суспільстві і серед політичних еліт є консенсус щодо вектору нашого руху і, зокрема, підтримки євроатлантичного вибору України. І я вдячна парламенту, який нещодавно визначив нашу стратегічну мету законодавчо. І ми розуміємо, що зараз наші зусилля, які виконавча влада реалізовує, вони спрямовані саме на те, щоби здійснити внутрішнє перетворення для того, щоби бути готовими до досягнення стратегічної мети, а саме членства в НАТО.

Наразі очевидно, я думаю, що ми всі віддаємо собі звіт, що ми сьогодні не плануємо подавати заявку на членство в НАТО. І ми зосереджені на внутрішніх перетвореннях, на внутрішніх реформах і маємо чіткий графік роботи відповідно до тих документів, про які вже пані Світлана Заліщук зазначила.

Для нас першочерговими завданнями сьогодні є посилення обороноздатності держави, реформа сектору безпеки і оборони відповідно до рекомендацій Альянсу, переведення Збройних Сил на стандарти НАТО, зміцнення демократії, зростання економіки і підвищення добробуту наших громадян. І ми активно співпрацюємо з нашими партнерами з країн-членів Альянсу для того, щоби досягати цих цілей. І пріоритетом цих змін сьогодні є досягнення відповідності критеріям членства в Альянсі.

І наша мета сьогодні – це почати дискусію з НАТО і державами-членами Альянсу про запровадження плану дій щодо членства України як проміжного і радше підготовчого етапу щодо членства.

Я вважаю, що предметний діалог з НАТО з питань ПДЧ необхідно поступово налагоджувати і розширювати співпрацю, підвищуючи одночасно рівень сумісності з Альянсом. Політичне рішення, згідно з декларацією Бухарестського саміту, яке є єдиним, що Україна і Грузія стануть членами НАТО, як на мене, вже було прийняте. І ПДЧ – це, власне, є процедура імплементації цього рішення і початок цієї процедури, на жаль, затягується.

Лунають заяви, що, мовляв, Україна не готова до ПДЧ і що саме через цю неготовність воно не може бути надане. Але, власне, як на мене, ПДЧ не є... до ПДЧ не можна бути готовим або не готовим. ПДЧ є інструментом, є механізмом, він не є гарантією чи ознакою набуття членства, а, власне, механізмом для підготовки до такого членства.

Тому його надання є політичним сигналом, власне. І я хочу погодитись із спікером українського парламенту, з паном Парубієм, стосовно того, що ми до НАТО не йдемо прохачами, ми маємо що запропонувати Альянсу. І ми пропонуємо саме партнерство. Тому що ми вже де-факто є східним флангом Альянсу. Саме за ці три роки ми спромоглися створити армію і... яка щодня набирає і сили, і досвіду, і вмінь, якими може ділитися з країнами Альянсу, саме тим, що ми захищаємо свою країну на її східних рубежах. І даємо можливість одночасно, ми захищаємо і східні рубежі всієї Європи, і одночасно даємо можливість час для консолідації країнам-членам Альянсу. І, відповідно, вони мають можливість і приймати консолідовані рішення, бачити для себе, реорганізовуватися, консолідовуватися і протидіяти російській агресії, яка спрямована насправді не виключно на Україну.

Насправді, дуже шкода, але протягом багатьох років незалежності ми втратили той темп, який ми могли мати в наближенні до Альянсу. І, власне, зокрема, і через те, що ми у внутрішньополітичних дебатах довго і благополучно загрузали і ніяк не могли визначитися. І тому досить тяжко повернути ті втрачені позиції, а ті реформи, які здійснюються протягом останніх років, вони демонструють відчутні результати, але, напевно, недостатні для того, щоби ми сьогодні могли говорити про свою взаємосумісність з країнами НАТО. І тому ми будемо продовжувати докладати активних зусиль відповідно до наших документів стратегічних, зокрема Стратегічного оборонного бюлетеню по набуттю стандартів до 2020 року НАТО, і знаємо, що Річна національна програма співробітництва якраз є тим інструментом, в рамках якого стратегічним документом, який спрямовує весь комплекс питань співробітництва нашої держави з Альянсом.

Він має містити в собі дуже практичні заходи, які націлені як на активізацію політичного діалогу, поглиблення галузевого співробітництва, отримання практичної консультативно-дорадчої допомоги від Альянсу. Але основне завдання цього документу – зробити ті реформи, які наблизять нашу країну до членства в НАТО.

Я спішу, бо час в мене обмежений.

І очевидно, що Річна національна програма побудована таким чином, що я би просила всіх, хто намагається оцінити її реалізацію, уникати кількісних вимірювань, тому що дуже складно порівняти проведення якогось окремого заходу чи семінару, чи навчання тих чи інших фахівців з проведенням тих же міжнародних військових навчань чи отриманням дорадчої допомоги в тій чи іншій галузі. Тому насправді для нас стоїть зараз завдання при підготовці програми, Річної національної програми на 2018 рік, стоїть завдання започаткувати, ну, якісь маркери, які би дали нам можливість моніторити виконання програми щорічно відповідно до того, як ми для себе її сформулювали.

Більше того, як ви знаєте, вже минулого року ми разом з Міністерством закордонних справ, з яким разом Урядовий офіс Європейської Євроатлантичної інтеграції згодив цей документ до купи, ми вже зробили спробу цей документ привести до стану, який би нагадував щось подібне до того ж плану дій щодо членства. І цього року ми продовжимо цю роботу. Тобто ми уникатимемо такого величезного переліку двосторонніх заходів між міністерствами і окремими агенціями НАТО як це було раніше, для того, щоб мати, дійсно, предметну карту, дорожню карту реформ викладену в річній національній програмі.

Кілька конкретних прикладів, що було зроблено. Ми за цей час, за ці півтора останні роки, ми оновили повністю підходи до інтеграції з НАТО. Ми, ну, це трошки більше, протягом двох останніх років організували роботу зі стратегічного зближення України з НАТО, і створили систему оборонного планування зі стандартами НАТО. Ми відновили інституційні основи співробітництва з НАТО. Я хочу нагадати тим, хто про це не пам'ятає. Що насправді, відновлення роботи комісії з питань координації Євроатлантичної інтеграції України, воно відбулося тільки вже у червні 2016 року з приходом уряду Гройсмана на роботу в Кабінет Міністрів, бо чомусь до того часу ця комісія існувала виключно, як я розумію на папері, тому що до Віце-прем'єра з Європейської Євроатлантичної інтеграції її на папері продовжував очолювати колишній міністр закордонних справ Кожара. Ми

створили організаційні умови для підвищення професійного рівня державних службовців, я трошки пізніше зупинюся над проханнями додатковими до депутатів з цього приводу, і відновили цілеспрямовану планомірну інформаційну роз'яснювальну роботу. Ми прийняли концепцію щодо інформування про Євroatлантичну інтеграцію наших громадян задля того, щоб мати свідому підтримку українцями членства в НАТО. Тому що на даний момент ми маємо достатньо емоційну підтримку цього напрямку, а нам потрібно далі розяснювати і аргументувати, чому це нам потрібно.

Тут у мене є ще одне прохання до народних депутатів, зокрема до Комітету у закордонних справах, Комітету з європейської інтеграції, Комітету з нацбезпеки і оборони, стосовно того, що ми цього року в план... в проект бюджету, який поданий до Верховної Ради, ми заклали невеликі кошти на виконання цієї програми інформування з європейської, євroatлантичної інтеграції громадян України. Насправді кошти недостатні, як на мене, для того, щоб ефективно вести цю роботу. І я буду просити народних депутатів в процесі підготовки до остаточної версії... до голосування остаточної бюджету, попрацювати над тим, щоб ця цифра була збільшена.

Пані Світлана просить закінчувати, тому, напевне, менше я скажу, тому що напевно колеги будуть говорити про успіхи. Я скажу про кілька проблем з якими ми стикаємося з точки зору впровадження координації євroatлантичної інтеграції України.

Знаєте, ми можемо багато говорити про прагнення України про приєднання до безпекової спільноти і членство в НАТО, про політичні діалоги уряду. І практичну взаємодію міністерств з альянсом, але маємо пам'ятати, що практично протягом 2009-2013 року майже повністю фаховий інститут державних службовців євroatлантистів в середині країни, в державних структурах було знищено. Або вони потрапили під скорочення, або були перепрофільовані, в результаті робота по лінії НАТО була фактично заморожена і це тоді називалося конструктивна співпраця, якщо пригадуєте.

І хочу просто кілька прикладів, щоб ви розуміли, навести, що уряд ще в 2014 році отримав на той момент. В Кабінеті Міністрів була ось ця формальна комісія, про яку я вже задала, в секретаріаті Кабінету Міністрів було повністю зруйнований механізм міжвідомчої координації питань щодо співробітництва з НАТО. Підрозділ структурний був відсутній, нам вдалося відновити управління НАТО в рамках Урядового офісу з питань європейської і євroatлантичної інтеграції. Ми додали цю назву протягом... і не тільки назву, а й функціонал, а й людей. І в нас зараз там є 10 штатних одиниць, на кого можна покласти і поки що 7 людей працюють на цьому напрямку. В міністерствах і відомствах у складі міжнародних департаментів і управлінь структурні підрозділи НАТО є відсутніми. І зараз питання взаємодії з НАТО належать до компетенції 1-2 фахівців, які суміщають цю проблематику з ще великою кількістю завдань.

В МЗС департамент НАТО з 25 осіб був перетворений у відділ з 5 людей, і дивом була не знищена місія України при НАТО. І на даний момент, на жаль, в Міністерстві закордонних справ департамент, ну, це вже навіть не департамент, відділ НАТО поєднаний з відділом Європейського Союзу. І на напрямку НАТО працює буквально кілька людей.

Тому я буду просити про підтримку народних депутатів звертати, звертати на цю нашу спроможність реалізовувати стратегічні завдання, які ви нам ставите як народні депутати, в рамках, в рамках уряду і міністерств. Одним з шляхів вирішення проблем, які пов'язані з цим фаховим дефіцитом, стала програма професійного розвитку, яку ми повністю зараз пере... ну, перепрофільували разом з нашими колегами і партнерами з НАТО. І ми зараз працюємо над розвитком спроможностей тих державних службовців, які в той чи інший спосіб в різних міністерствах відповідають за цей напрямок. Тому... тому я сподіваюся, що ми далі будемо продовжувати цю роботу, але просила би також народних депутатів, можливо, врахувати в слуханнях, в рекомендаціях слухань використати цю можливість політичного рішення і надати поштовх у питаннях створення системи інституціональних спроможностей держави у сфері євroatлантичної інтеграції з потужною кадровою базою.

Ну, я зупинюся, я би могла ще довго говорити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іванно.

Ми зараз маємо невеличку дискусію в рамках 7 хвилин. І я прошу наших і народних депутатів, я буду в першу чергу зараз їм надавати слово, але також нашим експертам журналістам можливість ставити питання. Прошу. Тоді я прошу, Борис Іванович Тарасюк, Комітет у закордонних справах.

ТАРАСЮК Б.І. Дякую.

Шановні колеги! Шановні учасники комітетських слухань! Дуже важлива ініціатива про проведення цих слухань, оскільки мова іде про один із стратегічних напрямів зовнішньої безпекової політики нашої держави.

Після доповіді віце-прем'єра з питань європейської євроатлантичної інтеграції можна зробити висновок про те, що ця робота ведеться, ведеться фахово, системно. І можна тільки висловити вдячність віце-прем'єру за очолювання і здійснення цієї роботи.

В той же час я хотів би поставити декілька запитань.

Перше питання. Чи пані віце-прем'єр вважає достатнім кадрове забезпечення діяльності її як віце-прем'єра з питань європейської і євроатлантичної інтеграції? Чи ви вважаєте достатніми механізми вашого впливу в рамках Кабінету Міністрів на цю важливу ділянку роботи, а саме координація міністерств і відомств в питаннях взаємин Україна-НАТО?

Друге запитання. Ви послались на те, що потребує збільшення бюджетні асигнування на інформаційну роботу пов'язану з євроатлантичною інтеграцією. Хотілося би почути більш конкретно про які цифри ідеться і на що має бути додатково виділені ці кошти.

Ну і що стосується Міністерства закордонних справ. Для мене є дивним те, що Міністерство закордонних справ після стількох років роботи, після прийняття Верховною Радою і повернення курсу на євроатлантичну інтеграцію, курсу на членство в НАТО, поєднали департаменти Європейського Союзу і НАТО. Я вважаю, що це невважена політика організаційна і кадрова в Міністерстві закордонних справ. До цього слід додати, тривалий час не зайняття посади представника України, глави місії України при НАТО. Дякую.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую, Борисе Івановичу. Дякую за ці запитання.

Насправді, відновлення спроможностей держави реалізовувати євроатлантичну інтеграцію як загальнонаціональну політику, воно йде досить тяжко, і нам досить тяжко відновлювати як кадровий потенціал, так і інституційний потенціал. І, більше того, очевидно, що Урядовий офіс з європейської і євроатлантичної інтеграції, який є частиною секретаріату Кабінету Міністрів, може в співпраці з віце-прем'єром реалізовувати координаційну функцію, але разом з тим не може виступати ініціатором відповідно до нашого законодавства, не може виступати нормотворчим ініціатором. І тому це спричиняє до того, що будь-які пропозиції, які ми розробляємо, які віце-прем'єром ініціюються разом з Урядовим офісом, то ми змушені звертатися як з європейської інтеграції, так і з євроатлантичної інтеграції до інших міністерств, які би мали вносити ті чи інші пропозиції відповідно до нашого законодавства. Це потребує насправді змін до Закону про Кабінет Міністрів і центральні органи виконавчої влади, тому це така більш системна проблема. А ми намагаємося виходити з тих моментів, які в нас, з тих інструментів, які в нас є в наявності і максимально рухати цей процес.

Ми працюємо в рамках комісії через такий механізм, як створення робочих груп. Ми наданий момент створили кілька робочих груп, які на робочому рівні дозволяють вирішувати, знімати велику кількість питань без бюрократичних перепон. І це, не можу

сказати, що це якийсь там надзвичайний ноу-хау, але це принаймні те, що дозволяє нам рухатися трохи швидше.

Я вдячна колегам з різних міністерств, які делегують уже з повноваженнями своїх представників на участь у цих робочих групах, і, зокрема, ми тут займаємося і питанням просування питання гендерної рівності як компоненти нашого, нашої якраз порядку денного як однієї з цілей партнерства України і НАТО. Ми в такій робочій групі зараз почали працювати також над одним із, над реалізацією завдань одних із трасових фондів, зокрема по переведенню військових на цивільні професії, тому що там є не розумінням між міністерствами, не готовність між міністерствами брати відповідальність тому доводиться брати відповідальність вже по середині, так би мовити, між міністерствами.

І ще кілька у нас є, чотири інші напрямки, в яких ми почали працювати саме в такий спосіб. Я сподіваюсь, як проміжний механізм це може працювати, але насправді нам треба думати про зміцнення інституційної спроможності і в тому числі, якщо дані доручення віцепрем'єру реалізовувати цю частину координації і політики, то відповідно забезпечити механізмом. Так, є Урядовий офіс і є, можна брати до семи людей в службу віцепрем'єра. Ви, напевно, можете собі уявити, наскільки ефективно можна працювати. Але ми намагаємося і справляємося.

Стосовно коштів, які... І очевидно, що я ще не сказала, в рамках Ради національної безпеки і оборони України вирішується теж велике коло питань, яке стосується нашої співпраці з НАТО. І в рамках уже комісії по співробітництву з НАТО ми маємо цей контакт між представниками РНБО і координаторами України з різних напрямків по співпраці з НАТО. І в такий спосіб координуємо діяльність Кабміну і Ради національної безпеки і оборони.

Щодо коштів, які передбачені на даний момент в проекті бюджету на комунікацію стратегічну. На даний момент є передбачено окремим рядком 14 мільйонів гривень в рамках бюджету Держкомтелерадіо, який виступав координатором підготовки програми як комунікації по євроінтеграції, так і по євроатлантичній інтеграції. До речі, по євроінтеграції ми будемо приймати цю програму на найближчих засіданнях уряду.

І, очевидно, Держкомтелерадіо виходило приблизно з тих коштів, які колись, близько 7 мільйонів, коли долар відповідав 5 гривням, були виділені на комунікацію євроатлантичної інтеграції, тому це приблизно поділ порівну між європейською і євроатлантичною інтеграцією, 7 і 7 мільйонів.

Для чого нам потрібні ці кошти? Ми можемо вам представити... для чого, я думаю, державі потрібні ці кошти, можемо представити детальніше для народних депутатів, з аргументацією. Я думаю, що тут ми маємо, можемо отримати також підтримку повну нашого громадянського суспільства, тому що, незважаючи на всі політичні перипетії, серед громадянського суспільства у нас лишилися віддані і шановані євроатлантисти, які чудово нам можуть допомогти зараз в державі справитися з завданням так само і інформування громадян.

Тому надамо конкретніші розрахунки. Ну, я думаю, що мінімум, на який би хотілося вийти, йдеться про 50 мільйонів спільного європейської і євроатлантичної інтеграції комунікацій. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Оксана Юринець, Комітет з європейської інтеграції.

ЮРИНЕЦЬ О.В. Доброго дня! Дякую дуже. Напевно, в контексті запитання Бориса Івановича як член делегації Асамблеї НАТО, на жаль, немає Ірини Фріз, нашої голови делегації, ми були нечисленним складом у стані візит Бухарест. Але тут уже згадуваним паном Парубієм, власне, 2020 рік, ми там дуже сильно боролися, щоб це відбулося, це ми отримали. А тепер дійсно підготовка. Бо за півтора рока починається перевірка саме того організаційного вже комітету щодо проведення весною у Києві засідання цієї асамблеї.

Ми маємо лише нетривалий період часу, бо вже ми запрошені на вересень до Варшави. Але, власне, в цьому напрямку, я думаю, що тут просто запитання таке буде звучати, що ми можемо допомогти ще в контексті координації дій в тих людей, які, ми розуміємо, що вони не до кінця є сьогодні скоординованим, але ті які мають дуже добрий досвід, бо ми тільки вчимося, але ми розуміємо, що ми маємо це зробити дуже якісно.

Окрім того, ті поправки, які були прийняті, насправді вони, якщо хтось тут, можливо, зі старожилів і вболівальників НАТО з 2008 року Бухаресту він знов став успішним. То знову ж таки всіх до купи з'єднати і це напевно під вашим патронатом було би дуже добре. Чому? Тому що це постійна робота. І кожного разу на наступних асамблеях звіт про те, що ми готуємось, що ми для цього робимо і що потрібно з нашого боку парламенту, аби дійсно ефективно, якісно це провести. Це буде 20-й рік, це буде весна, це буде післявиборчий період. Але ми розуміємо, якщо ми вболіваємо за країну, тут всі ці речі, які, скажуть, могли бути політичні в парламенті, вони мають піти десь дуже далеко, бо це стратегія нашої держави, її розвитку, її майбутнього. Дякую.

КЛИМПУШН-ЦИНЦАДЖЕ І.О. Дуже дякую.

Я щиро вітаю нашу парламентську делегацію з цим успіхом. Рада, що ці ідеї народжувались в спільних дискусіях і в спільній роботі.

Насамперед, Парламентська асамблея НАТО, її весняна сесія тут, в Україні, в 20-му році все-таки буде прийматися парламентом України. Ми з свого боку як уряд, мали би зробити все можливе для того, щоб забезпечити фінансово, виділити на той рік відповідні кошти. Позатим мали би так само, очевидно, забезпечити максимальне представництво, участь відповідних представників, які відповідно до порядку денного мали би бути присутні, і очевидно, переконана, що будемо нарівні держави і в цьому підготовчому періоді нарівні виконавчої влади підтримувати як з боку Міністерства закордонних справ так і з боку Віце-прем'єра, офісу Віце-прем'єра, урядового офісу, готові працювати і над порядками денними, і над організаційними, можливо, засадами, які можуть бути потрібні парламенту, і в цьому контексті готові підключитися до цієї роботи. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Тарас Пастух.

ПАСТУХ Т.Т. Дякую, пані Іванко, за змістовну доповідь.

І я буквально коротке запитання. Тому що, коли, читаючи рекомендації наших слухань, ми зразу наперед говоримо про те, що ми хочемо відійти від таких загальних понять там, покращити, посилити, забезпечити. Але, от коли дивитися перший пункт, що ми плануємо рекомендувати Кабінету Міністрів, спрямувати діяльність уряду на виконання роботи з інтеграцією України Євроатлантичною безпекою простору з метою набуття членства в НАТО як одного з головних пріоритетів. Тобто вже в самих слуханнях ми говоримо про те, що, напевно, сьогодні для уряду не є це в пріоритетах, і ми рекомендуємо це зробити. Я дуже високо ціную вашу роботу і відданість в цьому напрямку, і погоджуюся з тим, що сьогодні, де ваша робота, вона більше схожа на діяльність такого своєрідного Дон Кіхота в системі виконавчої влади. Тобто, але ви самі разом навіть з офісом, який буде вам допомагати, ви не зможете зробити ту роботу, яку повинно виконувати кожне міністерство, яке повинно напрацьовувати свою політику, і відповідно ця політика повинна відповідати тим стандартам до яких ми прагнемо.

Тому запитання. Наскільки ця політика сьогодні відпрацьовується в Кабінеті Міністрів? Чи проводилися подібні до певної міри слухання? І чи звертається Прем'єр-міністром увага окремим міністерствам для того, щоби вони виконували цю роботу, а ви координували цю роботу. Можливо, тут все-таки якраз системі виконавчої влади потрібно посилити діяльність, а ми вже як депутати готові підтримати ті законодавчі ініціативи, які в результаті цієї співпраці будуть народжені міністерствами і загалом Кабінетом Міністрів.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую, пане Тарасе.

Думаю, що більше зараз завдання лежить у площині, дійсно, роботи міністерств по виробленню їхньої політики і не стільки щодо нових, ініціювання нових законодавчих актів, скільки напрацювання конкретних процедур внутрішніх, які б, які можуть і мають виконуватися безпосередніми міністерствами. І там, де потрібна міжвідомча координація, а вона дедалі більше потрібна і ми маємо пам'ятати, в Україні немає традиції міжвідомчої координації, в країні є проблема навіть з внутрішньоміністерською подекуди координацією. А міжвідомча координація, вона для нас зараз є таким додатковим викликом, якому ми всі вчимося і на жаль, в нас не так багато часу вчитися, але ми всі його вчимося.

Стосовно того, чи звучить це на рівні уряду. Ну це звучить якраз на рівні комісії, яка вже може напрацьовувати пропозиції для уряду, але знову ж таки, при наших напрацюваннях, ми будемо змушені звертатися до якогось із міністерств, яке буде мусити внести те чи інше, ту чи іншу пропозицію на уряд. Але мушу сказати, що окремі міністерства дуже високо тримають цей прапор виконання завдань, які вони на себе взяли, так, зокрема, і Міністерство оборони тому що основна скажімо, основний масив реформи сектору оборони очевидно лягає насамперед на плечі Міністерства оборони, але нам є над чим іще попрацювати, і ми готові їм так само в цьому допомагати, а посилювати діяльність, завжди не зайве. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Колеги, я пропоную рухатися далі, ми вибрали, значно перебрали навіть час першої панелі.

Дуже дякуємо нашому віце-прем'єру Іванні. Я ,сподіваюсь ви ще залишитесь для можливості подальшої дискусії. Почули вас про посилення кадрового потенціалу, про збільшення бюджету і на робочому рівні будемо працювати з нашим комітетом, принаймні, в цьому напрямку.

Отже, ми переходимо до другого питання. Я хотіла запросити до слова представника Міністерства закордонних справ Сергія Саєнка, який зараз тимчасово виконує обов'язки директора департаменту ЄС і НАТО.

Я хочу наголосити, що до того, як офіс віце-прем'єра перебрав координацію питань інтеграції до НАТО, саме департамент в рамках... Міністерство закордонних справ по суті було те відомство, яке здійснювало державну політику у сфері євроатлантичного співробітництва.

І ми би хотіли запросити, аби представник Міністерства закордонних справ поінформував нас про результати виконання Річної національної програми під егідою комісії Україна-НАТО за 2017 рік. Я прошу жорстко дотримуватися регламенту – це п'ять хвилин на виступ. У нас потім буде дискусія.

І я так само попрошу трошки повільніше, напевно, говорити, аби наші перекладачі встигали перекладати.

Прошу Сергія Саєнка до слова.

САЄНКО С. Дякую, пані Світлано. Дякую за можливість сьогодні бути тут і висловити наші пропозиції і рекомендації на сьогоднішніх комітетських слуханнях.

Шановна пані віце-спікер, шановна пані віце-прем'єр-міністре, шановні народні депутати, учасники комітетських слухань! НАТО продовжує відігравати провідну роль у мобілізації міжнародної спільноти на підтримку відновлення миру в Україні. І ми високо цінуємо цю підтримку, а також незмінну солідарність і єдність держав альянсу у відновленні суверенітету і територіальної цілісності нашої держави.

Основні зусилля в поточному році в рамках виконання річної національної програми були спрямовані на продовження воєнно-політичного діалогу. Нарощування спроможності та модернізації Збройних Сил України, досягнення взаємо-сумісності Збройних Сил

України з союзниками, вдосконалення системи кадрового менеджменту, військової освіти та підготовки кадрів. Ми дуже вдячні стороні НАТО за підтримку і допомогу в імplementації Резолюції Ради безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека". Близьким часом буде призначено радника з гендерних питань, який координуватиме цю допомогу в Україні.

Вже зараз можемо констатувати прогрес у впровадженні реформ та інтеграції з НАТО в рамках Річної національної програми під егідою Комісії Україна - НАТО в цьому році. Річна національна програма відіграє роль всеохоплюючого документу актуальних і конкретних реформ.

Станом на кінець звітнього періоду третього кварталу з 375 заходів програми у 2017 році виконано 41, не виконано, а перенесено на наступний термін 21, виконання 313 заходів наразі триває.. Це складає 83 відсотки в цьому році.

Такі показники дозволяють констатувати певну активізацію прискорення у 2,5 рази процесу виконання програми в 2017 році при загальному збільшенні кількості заходів, передбачених програмою, майже в 1,5 рази. Хочу нагадати, що порівняно з минулим роком було передбачено і виконано 255 заходів і 375 – в 2017-му.

Слід також врахувати, що термін реалізації більшості заходів Річної національної програми складають 2-3 роки. Триває реалізація проектів вісьмох трастових фондів та чотирьох програм НАТО з надання допомоги Україні. Це "Розбудова доброчесності оборонних структур", "Професійний розвиток", "Удосконалення військової освіти" і "Наука заради миру та безпеки".

Окремо слід зазначити таке. Успішно завершено першу фазу реалізації Трастового фонду з безпечного перезахоронення радіоактивних відходів, що утворилися внаслідок виконання військових програм колишнього СРСР в Україні. Ліквідовано могильник радіоактивних відходів на об'єкті "Вакуленчук" в Житомирській області. На розгляді німецької сторони як провідної в цій справі країни знаходяться пропозиції з започаткування другої фази перезахоронення радіоактивних відходів у селищі Цибулеве Кіровоградської області. У рамках реалізації Трастового фонду з кіберзахисту до МЗС надійшло високотехнологічне обладнання та програмне забезпечення, яке дозволило розгорнути багаторівневу систему захисту телекомунікаційної системи міністерства від кіберзагроз та оперативно усувати наслідки кібератак.

Розпочато практичну фазу імplementацію Трастового фонду з протимінної діяльності та протидії саморобним вибуховим пристроям. Розпочато опрацювання проекту щодо безпеки зберігання боєприпасів на ракетних складах Збройних Сил України. Зрештою розпочато роботу платформи Україна-НАТО з вивчення досвіду протидії гібридній війні в Україні, перше засідання якого відбудеться вже за декілька тижнів у Варшаві.

Декілька слів щодо прогнозу виконання програми 2017. Можна розраховувати на поліпшення загальних показників у порівнянні з 2016 роком, коли було виконано 72 відсотки заходів, не виконано 5 відсотків, а виконання заходів відповідно 23 відсотки тривало і триває на зараз.

Досягнення багатьох цілей річної національної програми вимагає збільшення фінансування відповідних заходів. Доцільно визначитися щодо часткового фінансування нашою стороною заходів. Як правило, це становить доля фінансування чи співфінансування з нашого боку в межах 20 відсотків до тих програм, які реалізуються в рамках існуючих фондів і програм НАТО. Прикладами перспективних заходів, на нашу думку, могли б стати як діяльність платформи з вивчення досвіду протидії гібридній війні, так і оновлення технічного забезпечення низки служб, які причетні до виконання РНП 2017. Ми також сподіваємося на підтримку і допомогу народних депутатів України, від яких залежить ухвалення ряду законодавчих актів.

Узагальнений МЗС матеріал, що ми передавали до цих слухань, пропонується використати як самооцінку виконання РНП у 2017 році при відповідному оцінюванні натовською стороною восени цього року. А також пропонували включити викладені рекомендації, щоб використати в рекомендаціях комітетських слухань наші пропозиції

щодо фінансування, від чого залежить успішність і якість проектів на наступні роки. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Запрошую депутатів, наших колег, експертів, журналістів до питань. Чи є питання до Міністерства закордонних справ? Прошу, пан Заєць.

ЗАЄЦЬ І.О. Перший заступник голови громадської організації "Рух за Україну в НАТО".

Скажіть мені, будь ласка, пане Сергію, а що робиться у напрямку приведення у відповідність до законів про основи національної безпеки і засади внутрішньої і зовнішньої політики у плані воєнної доктрини, національної концепції безпеки, оборонно-стратегічного бюлетеня? Чи на сьогоднішній день приведені ці документи у відповідність до тих змін, які відбулися у Верховній Раді, де мета набуття членства України в НАТО дуже чітко була сформульована?

САЄНКО С. Дякую за ваше запитання. Власне, все це і є щоденною роботою і Міністерства закордонних справ, разом з причетними міністерствами і відомствами, оскільки нам потрібно вибудувати одну єдину систему нашої координації і привести її у відповідність до тих вимог, до тих законів, які від нас вимагає сьогодні конкретних і активних сил, і засобів. Власне і робочі групи проводять обговорення в закритому форматі, і я сподіваюся, що сьогоднішні рекомендації також стануть підставою для більш активного залучення і міністерств на рівні ЦОВВ, і експертів, і НАТО до вироблення єдиного механізму формування відповідної бази, на яку ви щойно посилалися. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я хотіла додати до цього виступу. Що, насправді, у нас далі по порядку денному буде окреме питання якраз про Закон, про який ви, пан Заєць, запитуєте, про основи національної безпеки та України.

Короткий коментар хотів надати Олександр Литвиненко, представник РНБО.

ЛИТВИНЕНКО О.В. Я щиро дякую пану Зайцю за поставлене питання.

Парламент визначив завдання вступу до НАТО, дуже чітко визначив завдання вступу до НАТО. В теперішній час в стратегії національної безпеки воєнної доктрини і Стратегічному оборонному бюлетені визначено завдання, досягнення стандартів, а НАТО як передумови для вступу в НАТО. Фактично ці документи розшифровують це завдання на рівні. Ми можемо вписати все що завгодно, але поки ми не досягнемо стандартів, ні про що не буде мова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи будуть ще питання до Міністерства закордонних справ? Якщо ні, колеги, я пропоную рухатися далі.

І наступне наше питання. Ми хочемо надати слово Івану Руснаку, першому заступнику міністра оборони України. І ключове питання – це результати виконання Стратегічного оборонного бюлетеню України в контексті впровадження Комплексного пакету допомоги НАТО на підтримку України в першій половині 2017 року.

Дозвольте зробити комплімент Міністерству оборони. Ви ,просили аби наші спікери готували презентацію у вигляді слайдів для зручності нашого круглого столу, наших міжкомітетських слухань. Міністерство оборони підготувало таку презентацію.

Я запрошую вас до слова. У вас п'ять хвилин. Прошу дотриматися регламенту.

РУСНАК І.С. Дякую вам шановні голови комітетів Верховної Ради, народні депутати, пані та панове. Стратегічний оборонний бюлетень – це документ оборонного

планування, який розроблено за результатами оборонного огляду, який проводився в Україні в 14-му, 15-му роках, з метою визначення основних напрямів реалізації воєнної політики України та розвитку сил оборони. Він розрахований до кінця 20-го року. Це фактично дорожня карта виконання заходів оборонної реформи.

Головна мета, а також порядок пріоритетності п'яти стратегічних сил і наведення на екрані. За мету визначено набуття Збройними Силами необхідного рівня боєготовності, а також досягнення оперативної сумісності з збройними силами країн НАТО.

Які основні результати і заходи, які проводяться. По-перше, здійснюються заходи впровадження демократичного цивільного контролю. Розмежовано повноваження міністра оборони та державного секретаря Міноборони. Розроблено нормативно-правові акти, які дозволяють уже в 18-му році забезпечити призначення цивільного керівника міністерства, а також структурних підрозділів апарату. Підготовлено та видано щорічне видання "Біла книга 2016 року: Збройні Сили України". Удосконалюється система управління Збройними Силами. Ми завершили формування об'єднаного оперативного штабу, який успішно виконує завдання. Сформовані, набули спроможності командування сил спецоперацій, командування високомобільних десантних військ та нове повітряне командування "Схід". Структури Генерального штабу, інших штабів, приводяться у відповідність до типової структури штабів НАТО.

У відповідності до практики НАТО затверджено перелік класифікацій видатків за кошторисом Міноборони. Фактично, Міноборони перейшло на бюджетне планування за формулою рік плюс два роки.

Для забезпечення оборони держави сформовано бюджет на 18-й рік, який планується у розмірі 83,3 мільярда гривнів. Відбулися відповідні обговорення, та отримано принципову підтримку оборонного бюджету у комітетах Верховної Ради України.

Послідовно здійснюються роботи із законодавчого забезпечення проведення оборонної реформи. Парламентом та урядом прийнято 50 законодавчих та інших нормативних правових актів із зазначених питань. Виконуються заходи щодо забезпечення потреб Збройних Сил по новітньому модернізованому озброєнню згідно з державним оборонним замовленням. В цьому році ми поставили до військ близько 900 одиниць зразків озброєння та техніки і значну кількість боєприпасів. Впродовж 17-го року прийняті на озброєння 15 зразків озброєння і техніки. Створюється система логістики та медичного забезпечення у відповідності до стандартів НАТО. Ми формуємо Головне управління логістики, а також розпочали створення єдиного органу медичного забезпечення.

Впродовж 2017 року в закладах медичної реабілітації пройшло лікування понад 9 тисяч осіб, забезпечується підготовка та збереження досвідчених військовослужбовців, створюється необхідний військовий резерв. Створено оперативний резерв військовозобов'язаних першої черги, чисельність його понад 130 тисяч осіб. З початку 2017 року на військову службу за контрактом прийнято 28 тисяч осіб. Впроваджується нова концепція сержантського і старшинського складу. Генеральний штаб прийняв рішення щодо заміни визначеної номенклатури первинних командних інженерних посад зазначеною категорією військовослужбовців.

Триває впровадження в систему військових комісаріатів єдиного державного реєстру військовозобов'язаних, а також розпочато експеримент щодо реорганізації військових комісаріатів у територіальні центри комплектування та соціальної підтримки. Підвищено рівень матеріальної мотивації до військової служби, уряд прийняв постанову про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового начальницького складу, також суттєво збільшені виплати військовослужбовцям, які виконують завдання в зоні антитерористичної операції.

З початку 2017 року військовослужбовцям вже розподілено 678 квартир, при цьому забезпечено житлом 299 учасників антитерористичної операції. В цьому році на будівництво житла нам виділено 751 мільйон гривень і ми плануємо отримати порядку 1 тисяча 433 квартири. Тобто Міністерство оборони продовжує виконувати заходи, які

спрямовані на реалізацію реформи і підвищення рівня бойової готовності Збройних сил. У ході впровадження оборонної реформи максимально використовуємо можливості держав-членів НАТО, у тому числі передбачені комплексним пакетом допомоги НАТО. У державній програмі розвитку Збройних сил на період до 2020 року враховано всі 7 магістральних напрямів надання матеріально-технічної та консультативно-дорадчої допомоги, які передбачені зазначеним комплексом пакетом допомоги.

Щодо консультативно-дорадчої допомоги, в Міністерстві оборони, в Генеральному штабі працює 6 стратегічних радників високого рівня, а також 60 радників від 13 країн Альянсу. Нарощуються заходи бойової підготовки. На цей час в Україні більше 450 інструкторів від 7 держав Альянсу. Вони працюють з нашими військовослужбовцями на наших полігонах та в навчальних центрах. Кожні 3 місяці проходять відповідну підготовку біля 700 українських військовослужбовців.

Також продовжується надходження матеріально-технічної допомоги від країн-партнерів, яка, починаючи з 2014 року, складає понад 237,7 мільйона доларів Сполучених Штатів Америки. Ми використовуємо також допомогу, яка надається Альянсом в рамках комплексного пакету допомоги через 8 трастових фондів НАТО. Ця допомога спрямована на нарощення потенціалу складових всього сектору безпеки і оборони.

Хочу сказати, що події нещодавні, які відбулися в Балаклії і Калинівці, свідчать про надзвичайну потребу посилення безпеки зберігання ракет і боєприпасів на наших арсеналах і складах. На жаль, масштаб проблеми не дозволяє Україні вирішити її самостійно. Тому ми і пропонуємо розглянути можливість використання спроможності Трастового фонду НАТО з утилізації боєприпасів для підвищення живучості та рівня безпеки відповідних військових об'єктів.

Також Міністерство оборони приймає пропозицію німецької сторони щодо використання комплексу засобів супутникового зв'язку, що надається в рамках Трастового фонду з модернізації системи зв'язку та автоматизації управління військами, виключно для Збройних Сил України.

І найкраще, також Міноборони зацікавлено у проведенні в листопаді цього року засідання комісії Україна-НАТО на рівні міністрів оборони. Останнє засідання у такому форматі відбулося майже півтора року тому. Ми звертаємося до керівників комітетів, до народних депутатів країни, підтримку у цьому напрямку. Результат проведення такого засідання буде позитивний для Міністерства оборони і для України в цілому. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Іване. Зафіксували ваше прохання, яке увійде до рекомендацій, прошу його подати формально.

І запрошую до питань до Міністерства оборони. Марія Іонова, керівник Комітету з європейської інтеграції.

ІОНОВА М.М. Дуже дякую. Всіх колег вітаю, шановних послів.

Я хотіла запитати про стан виконання саме єдиної системи логістики та медичного забезпечення чи вона розроблена, чи вона затверджена, тобто який стан її виконання? Дуже дякую.

І також те, що стосується вашої позиції по законопроекті, який наразі робоча група опрацьовує, по цивільному розмінуванню. Дякую.

РУСНАК І.С. Дякую вам за запитання. Міністром оборони своїм наказом введено в дію основи логістичного забезпечення і, скажу відверто, в цьому напрямку ми фактично перевели два наших в плані приведення до стандартів країн Альянсу питань щодо поставки, зберігання, обліку і постачання речового майна, два склади в Одесі, в Києві, які зараз функціонують і наповнюються відповідними запасами. У нас працюють, як я вже сказав, більше 60 радників, які приймають участь у підкомітетах Комітету реформ, Міністерства

оборони і Збройних сил, де всі ці питання обговорюються в режимі такому робочому, в поточному режимі приймаються рішення з метою якості, якщо є необхідність, і запровадити, і отримати певну допомогу, яка може надаватися за трастовими фондами.

Щодо роботи над проектом закону, який зараз буде доповідатися представником Ради безпеки і оборони? То Міністерство оборони надало свої пропозиції до цього проект Закону про основи національної безпеки України. В принципі, у нас питання погоджені з робочою групою і ми підтримуємо той варіант, який зараз доопрацьовується. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже перепрошую, скажіть, будь ласка, в якій частині вже запрацювала ця система, єдина система логістичного та медичного забезпечення, якщо є наказ? В якій частині вона вже запрацювала?

РУСНАК І.С. В принципі вона вже рік як функціонує, в нас просто іде нарощування цієї системи.

Ну, в принципі, ми на порядку денному формуємо, Головне управління логістики, яке повністю буде координувати цей напрям. А також озброєння і тил Збройних Сил будуть трансформовані в командування сил забезпечення, і якому будуть підпорядковані всі структури, які на сьогоднішній день функціонують в якості складів, арсеналів, баз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почули вас, пане Іване. Дякую.

Далі запитання є в народних депутатів. Тарас Пастух, Олена Сотник і Олена Трегуб, яка представляє організацію "НАКО". І Борис Тарасюк. Прошу. В такій послідовності.

ПАСТУХ Т.Т. Дякую, Іване Степановичу, за вашу доповідь. Два питання.

Перше питання. Ви згадували про окремо проведену роботу Міністерства оборони в частині створення умов для цивільного, в тому числі і парламентського контролю за діяльністю Збройних Сил. Але здійснення реального цього контролю навіть для депутатів є фактично неможливим через те, що всі, ну, не всі, надзвичайно велика кількість документів, внутрішніх документів, вони є під грифами. Питання. Яка проводиться зараз робота в Міністерстві оборони для того, щоби ці грифи режимності, секретності, режими секретності були проведені в дійсності у відповідності до тих стандартів які сьогодні практикуються в країнах НАТО, членах НАТО? Перше питання.

І друге питання. Ну, ви десь трошки, напевно, обмовилися в частині підтримки комітетів бюджету на цей рік. Тому що, якщо говорити про Комітет національної безпеки і оборони, то в нас дискусії, взагалі, не було. І можливість проаналізувати бюджет на наступний рік, це фактично один А4 з рядками в яких зазначені загальні цифри на окремі міністерства, відомства сектору національної безпеки і оборони. Тому питання інше. Коли Міністерство оборони буде готове до того, щоби перед затвердженням бюджету на наступний календарний рік можна було б показати розгорнутий звіт про використання коштів за поточний, не тільки в загальних цифрах, а по підрозділах Міністерства оборони, Збройних Сил, навчальних закладів, окремих частин для того, щоби можна було проаналізувати не тільки, чи гроші використані, чи вони не розкрадені, а чи вони ефективно і правильно використані. Коли ми зможемо перейти, на вашу думку як фактично людини, яка дуже часто виконує і обов'язки міністра, тобто очолює і дане міністерство, до практичної реалізації цього.

РУСНАК І.С. Дякую вам за запитання.

Хочу сказати, що щодо грифованості документів, гриф таємності надає виконавець в залежності від того, яка тема обговорюється. На моє переконання, ми не закриваємо ту інформацію, яка обговорюється на нарадах і яка в принципі повинна бути відкритою. Я хочу сказати, що навіть завтра нараду, яку я буду проводити, буде обговорюватися одне із питань, "Стан використання коштів 2017 року", я вас запрошуюю на цю робочу нараду, ви

отримаєте всю інформацію. Вона не є закритою, ми ввели в практику кожні 10 днів в Міністерстві оборони обговорювати стан укладання договорів і використання бюджету 2017 року.

До речі, 30 жовтня цього місяця проводиться колегія Міністерства оборони, на яку ми виносимо три питання важливі: це стан вибухопожежобезпеки на арсеналах, базах, стан морально-психологічного забезпечення і третє питання якраз стан використання бюджетних коштів і поставок озброєння технікою. Ви як народні депутати, а вас як перший заступник запрошую в залежності від вашої загрузки прийміть участь у колегії.

Щодо бюджету на 2018 рік. Ми його обговорювали на бюджетному комітеті досить детально, а його доповідав, і в принципі є повне порозуміння і підтримка. І я готовий в рамках вам презентувати, він у мене зі мною, тобто він теж не викликає ніяких, скажемо, таємниць або секретів. Я готовий до розмови. Дякую.

СОТНИК О.С. Дякую. Олена Сотник, "Самопоміч".

Я б хотіла повернутися до питання можливості використання трастових фондів з заходами, пов'язаними щодо посилення безпеки зберігання боєприпасів і ракет. У мене два тут питання. Перше, чи існує у вас конкретний план заходів і чи є розрахунки, про які кошти йде мова?

І друге питання. Чи є звіт Міністерства оборони з приводу того, як були використані бюджетні кошти, які раніше виділялися, в тому числі державним бюджетом на 2017 рік, на ті самі заходи, і як вони були використані, і чому, м'яко кажучи, це використання не було ефективним або не спрацювало, і ми маємо абсолютно зворотній випадок? Дякую.

РУСНАК І.С. Дякую за запитання. Тут можна вести таку досить предметну дискусію. Хочу сказати, що міністр оборони доповідав на нараді, яка проходила в Раді безпеки і оборони щодо стану використання коштів, тобто звіт є за попередні роки. Теж, що програма була недофінансована це інформація не є закрита. В чому проблема, за моїми оцінками? Хочу сказати, що комісія, яка зараз працює по проведенню розслідувань 20 жовтня, повинна надати міністру попередній висновки по результатах подій, яка була в Калинівці. Її очолює головний інспектор Міністерства оборони, генерал Хомчак, і вони нададуть таку професійну оцінку подіям.

Хочу сказати, що основне для арсеналівскладів, де зберігаються, де умови зберігання вони нам перейшли від радянських часів, це фактично, умови мирного часу. В умовах війни, звичайно, зберігати боєзапас на відкритих майданчиках, він не захищений як такий від любої диверсії, від інших умов.

Тому прийнято рішення на сьогоднішній день, конкретно що зроблено. План детальній відпрацьований в Генеральному штабі, міністром оборони прийнято рішення. І вже тиждень на арсеналах баз працює інженерна техніка, яка виділена від інженерних військ, від повітряних сил, яка не задіяна на заходи підготовки військ, для того, щоб привести арсенали баз у відповідність до вимог і максимально підняти рівень захищеності тих боєприпасів, площадок, які там знаходяться.

А також ми плануємо і розпочали роботи, нам певний ресурс уряд виділив для того, щоб на визначених арсеналах, базах, побудувати закритого типу інженерні споруди, які ємністю до 1000 тонн, куди буде переміщений той боєзапас ракет, крилатих ракет, снарядів до реактивних систем, який є найбільш вибухонебезпечний під час таких можливих диверсій. І ми мінімізуємо всі загрози, які мають місце.

В подальшому робота стратегічно визначена, це будівництво стандартних захищених інженерних споруд, де повинен бути весь боєзапас, а не триматись на відкритих площадках. Всю іншу інформацію надамо повністю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олена Трегуб, потім – Борис Тарасюк.

ТРЕГУБ О.М. Олена Трегуб, секретар незалежного Антикорупційного комітету в сфері оборони Transparency International.

Шановний пане перший заступнику міністра оборони, ваше міністерство є головним виконавцем завдання 2.51 оперативної цілі 2.5 Стратегічного оборонного бюлетеню створення інтегрованої системи закупівель Міноборони України. І це завдання 2.51 передбачає, що до кінця цього року ваше міністерство підготує зміни до законодавства для розширення сфери публічних закупівель Міноборони до звичайних озброєнь, і також для перегляду ролі Державного оборонного замовлення, і перегляду переліку озброєння та військової техніки, які становлять державну таємницю.

Я хочу запитати. Чи ви такі зміни вже підготували, і які ці зміни? І також нас цікавить. Який відсоток у грошовому еквіваленті ваших закупівель Міноборони здійснюються без застосування публічних закупівель? Дякую.

РУСНАК І.С. Дякую вам за запитання. Хочу сказати наступне. Звичайно, робота проводиться щодо вдосконалення системи публічних закупівель вийти на, скажемо, площадки таких відкритих закупок.

В той же час хочу вам сказати наступне, навіть у розмові з радниками Альянсу питання щодо закупок в рамках державного оборонного замовлення зразків озброєння і техніки, це інформація носить закритий характер. Чому? Тому що визначається кількість зразків озброєння, визначається розміщення цих замовлень по нашим підприємствам, визначаються можливості підприємств. Тому і вони за те, що певна інформації повинна бути закритого характеру.

Все інше, що стосується закупок паливно-мастильних матеріалів, закупок інших агрегатів, вузлів, ремонтних ЗППів, вона буде максимально відкрита. І такі зміни, і таке завдання визначено міністром оборони України. А щодо співвідношення закупок на техніку і озброєння, ну, от дивіться, на 18 рік сплановано 19,6 відсотків ресурсу фінансового на закупівлю озброєння і військової техніки. Коли ми сформуємо державне оборонне замовлення, тоді я зможу вам розказати повністю, скільки піде на закриту частину, скільки піде по програмі ремонт техніки і озброєння, закупка засобів зв'язку і таке інше.

Дякую вам. Якщо я не відповів на ваше запитання, підійдіть до мене, я вам покажу ось цю картинку, яка в мене є.

ТАРАСЮК Б.І. Дякую.

Моє запитання або до шановного Івана Степановича, або до представників Генерального штабу. Воно наступне. Верховна Рада визначила стратегічним курсом членство в НАТО. Членство в НАТО передбачає готовність Збройних Сил України до взаємосумісності і проведення спільних операцій з військами НАТО. На перший план виходить тут питання взаємосумісності Збройних Сил підрозділів України і НАТО.

В мене запитання: чи ведеться робота про приведенню статутів Збройних Сил України до існуючих статутів НАТО? Дякую.

РУСНАК І.С. Дякую вам за запитання. Дійсно це питання уже впродовж двох років, воно є на порядку денному. І створені робочі групи, які вивчили статuti країн армій Альянсу. Вони перекладені на державну мову. І ми зараз опрацьовуємо варіанти наших статутів, які будуть в подальшому запропоновані, розглянуті в силовому секторі. Після цього поговоримо, надамо їх народним депутатам. Будемо розглядати на відповідних комітетах і будемо вносити зміни до Закону України, який вводить в дію статут Збройних Сил.

В той же час хочу сказати, що фактично на сьогоднішній день разом із інструкторами Альянсу, які у нас працюють, і з радниками ми вже підготували за стандартами НАТО вісім батальйонів. І одна, фактично, бригада, де є частина наша українська, українсько-польсько-

литовська бригада, якій зараз буде визначено одне із завдань – виконання завдань в якості миротворчих заходів. Також вчора під час обговорення з віце-міністром Польщі, вибачаюсь, Литви, ми обговорили питання щодо можливості залучення цієї бригади до виконання завдань в певному районі, якщо буде прийнято рішення про запровадження миротворчої місії НАТО для врегулювання ситуації на сході України. Робота продовжиться. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останнє питання. Прошу до слова Тетяна Блистів, керівник секретаріату Комітету з національної безпеки та оборони.

БЛИСТІВ Т.І. Іване Степановичу, я б хотіла в продовження того, що ви сказали, спитати наступне. Чи ведуться зміни в системі підготовки військовослужбовців і чи почали ви цю роботу з інструкцій, наказів, які ще з часів Радянського Союзу не змінювались? Цікаво, чи ведеться ця робота в міністерстві? Дякую.

РУСНАК І.С. Дякую за запитання. Ми літом провели колегію Міністерства оборони України, де обговорювали питання реформування системи освіти і зміни в системі підготовки військ. Фактично міністром оборони України визначений ряд заходів, по-перше, ми перепрацювали всі навчальні методичні матеріали, куди запровадили всі пропозиції, які були надані нам за результатами участі військових підрозділів при виконанні завдань в зоні антитерористичної операції. По-друге, міністром оборони прийнято рішення і всіх військових, які виявили бажання, без конкурсу призначати на викладацькі посади в вузи Міністерства оборони.

Крім того, ми змінили співвідношення теорій і практики. На сьогоднішній день біля 60 відсотків занять проводиться такого практичного спрямування, ми наростили навчально-матеріальну базу в вузах, ми закупили і поставили в вузи біля 12 динамічних тренажерів, які дають можливість готувати спеціалістів сухопутних військ, в харківському університеті трішки раніше був закуплений і функціонує хороший тренажер для підготовки спеціалістів льотчиків вертолітного спрямування, вертольотчиків, будемо так говорити.

Крім того, за вимогою міністра оборони України, начальника Генерального штабу, ми маємо на сьогоднішній день 647 викладачів, які пройшли службу в зоні антитерористичної операції. Максимально запрошуємо і організуємо заняття із викладацьким складом, який приїжджає до нас по програмі ДПП, удосконалення системи військової освіти, направляємо своїх викладачів за кордон, які вивчають досвід навчання роботи. І зараз максимально вивчаємо досвід підготовки сержантів, категорії сержанті і старшин. Тому що це категорія, яка перейде на програму підготовку вищої освіти за програмою молодший бакалавр і бакалавр, і зараз це питання на порядку денному, тому що нам треба визначити місця їх підготовки, написати програми підготовки і, саме головне, сержанта повинен вчити сержант, треба готувати викладачів сержантського складу, ось така робота проводиться. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останнє уточнююче питання від Марії Іонової, прошу.

ІОНОВА М.М. Я дуже перепрошую, ми дуже щасливі, що вже у нас є підготовлені вісім батальйонів. Єдине, що хотіла записати, а скільки зараз з них відправлені, звільнені в запас і який відсоток орієнтовний там по кількості жінок? Дуже дякую.

РУСНАК І.С. Скільки жінок звільняється? Вони не хочуть звільнитись.

ІОНОВА М.М. Ні, ні. Скільки з цих... Вісім батальйонів. Скільки з них зараз звільнено в запас? Який відсоток жінок в цих 8-ми батальйонів, які підготовлені?

РУСНАК І.С. Якщо дозволите я через півгодини вам підготую інформацію. Я просто нею не володію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Іване.

Ми далі рухаємося по нашому сценарію. І наступне питання, важливе питання в рамках нашого руху до НАТО, це ухвалення законодавства про основи національної безпеки та України. Ми знаємо, що існує концепція, можливо, навіть уже проект закону. І ми б дуже хотіли би поцікавитися у представника Ради національної безпеки та оборони Олександра Литвиненка, про підготовку цього закону. І, коли можна очікувати внесення в раду цього законопроекту. Дуже дякую вам за підготовку, за презентацію. Ваших 5 хвилин.

ЛИТВИНЕНКО О. Щиро дякую за запрошення керівництво комітету перш за все. Шановна пані віце-спікер! Шановна пані віце-прем'єр-міністр України! Шановні народні депутати! Шановні запрошені!

Я би хотів, говорячи про підготовку нового законодавства в сфері національної безпеки, Закону про національну безпеку, наголосити на такому. Насамперед, необхідність підготовки цього закону була викликана докорінною зміною безпекового середовища, яке було викликано російською агресією.

Друге. Застарілістю...

І визначенням нашого повернення, слава Богу, до нашого курсу до вступу до НАТО.

По-друге, застарілістю законодавчої бази існуючої її в високому сенсі декларативністю.

І третє. Необхідністю виконання стратегії національної безпеки 2015 року.

Наступний слайд прошу. Процес підготовки закону почався у вересні 16-го року за участі представників Міністерства оборони, Служба безпеки, інших міністерств і відомств, радників НАТО, КМЕСу, радників Сполучених Штатів. До квітня цього року був розроблений проект закону, на ньому представлені, була представлена структура цього закону.

Наступний слайд. Цей закон мусить стати рамковий, основними його завданнями є удосконалення системи демократичного цивільного контролю, створення сектору безпеки і оборони як цілісності об'єднаної єдиним керівництвом, створення і чітке закріплення процедур і повноважень відповідних міністерств і відомств.

Наступний слайд. Як я вже засвідчував, цей документ був опрацьований в тісній взаємодії з радниками, пройшов кілька обговорень з зацікавленими депутатами, я дуже хочу подякувати присутніх тут депутатів, які проявили інтерес до цього законодавства. В квітні цей документ був переданий в Адміністрацію Президента України, де перебуває зараз на опрацюванні. З моєї точки зору, цей проект після передачі його до Верховної Ради, буде доопрацьований за участі народних депутатів, інших зацікавлених сторін і він, коли він буде прийнятий, це стане надійною базою для дальших реформ в сфері, реформ і розвитку сектору національної безпеки і оборони. Хочу ще зробити одне зауваження, документ має принципово революційний характер з точки зору не тільки і не стільки змісту, скільки форми, він дуже чіткий і пропонує, в ньому дуже мало декларацій і це викликає зрозумілий спротив. Але я глибоко переконаний, що в нас є потенціал для того, щоб його прийняти.

Дякую. Я готовий відповісти на всі запитання.

І останнє зауваження я хочу зробити, ще такий момент. Було поставлено питання шановному пану першому заступнику міністра оборони стосовно секретності. Я хочу проінформувати, що в апараті Ради національної безпеки і оборони йде робота над

опрацювання концепції реформування сфери секретності, яка дійсно потребує дуже серйозного вдосконалення. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую, пане Олександрє.

До слова запрошую віце-спікера парламенту Оксану Сироїд. Прошу.

СИРОЇД О.І. Дякую дуже.

Я дякую взагалі організаторам і учасникам за насправді дуже важливий... це важлива дискусія, яка дає можливість тим всім, хто цікавиться проблемою і не тільки формальної інтеграції в НАТО, а в принципі, наскільки Україна намагається реформувати свою систему, почути один другого, поміряти температуру, зрозуміти, куди ми рухаємося. Я думаю, що це дуже корисно і важливо.

Я також зі свого боку хочу подякувати і пану Литвиненку, і в принципі секретаріату Ради національної безпеки і оборони, а також Міністерству оборони і Генеральному штабу, і всім тим, хто працювали разом, намагаючись знайти оці підвалини спільні для майбутнього нового закону про національну безпеку і оборону (рамкового закону).

І абсолютно правильно пан Литвиненко зазначив, що передовсім викликом, головним викликом, який змушує нас шукати ці відповіді, це є, власне, війна, це є російська агресія.

І я думаю, що кілька... фактично є два ключові виклики. Чому цей закон потрібен? Це не просто змінити формально модель управління Збройними Силами. Це не просто формально додати якісь там інструменти цивільного парламентського контролю за сектором безпеки і оборони. Є дві критичні речі, які нам оголила війна: це є відповідальність за командування. Відповідальність за командування, за прийняття рішень, відповідальність перед Збройними Силами, відповідальність перед людьми.

На жаль, як це ми бачимо сьогодні в Україні, ми не маємо чіткої системи командування і не маємо, як наслідок, чіткої системи відповідальності, і це загрожує нашій обороноздатності, і це, в принципі, загрожує національній безпеці. Тому що люди хочуть знати, якщо ви пам'ятаєте, розслідування, наприклад, обставин від Іловайськом, трагедії під Іловайськом, то ми так і залишилися без відповіді. Тобто яким чином були прийняті рішення, яким чином віддавалися команди?

Є багато проблем, які закладені системно, вони є в Конституції і їх, на жаль, без змін до Конституції, ми не вирівнюємо, але є те, що можна вирівняти в самому законі. І тут просто важливо зрозуміти, яка роль має бути Президента у цій системі командування, те, що він повинен здійснювати, відповідно до Конституції, і загалом він є Верховний Головнокомандувач, він здійснює цю функцію. Але всі оперативні рішення повинні прийматися відповідно людьми, які є на це уповноваженими, я думаю, що час прийняти те рішення, так само, про відповідального цивільного міністра. Чому це важливо? Це не питання війни чи не війни, важливо це тому, що міністр це є політик. І ми неодноразово були свідками, коли військові люди в погонах опиняються в політичному середовищі і вони не можуть вести рівноцінну дискусію з політиками, оскільки вони є вразливі, погони роблять їх вразливими. Тому статус міністра, цивільного міністра, міністра політика дуже важливо і важливо підпорядкування Генерального штабу, і відповідного оперативного штабу, об'єднаного оперативного штабу вже безпосередньо міністру, як людині, яка буде нести політичну відповідальність. Адже тільки міністр оборони буде нести політичну відповідальність за командування.

Друга проблема, яка є, яку ми поки не відчуваємо, але яка обов'язково дуже скоро для нас стане дуже відчутною, це відповідальність перед людьми за гроші, які ми тратимо на безпеку і оборону. Ми нарощуємо щороку оборонний бюджет і ми будемо його нарощувати, і альтернативи цьому немає, бо ми потребуємо збільшувати забезпечення Збройних сил України. Але, я думаю, що тут ні для кого не є таємницею, що оборонний бюджет закритий державною таємницею.

І тепер ми повертаємося до ключової речі. Це чії гроші ми тратимо? Ми хіба тратимо гроші Збройних Сил чи ми тратимо гроші держави? Ми тратимо ж гроші людей. То яким чином, на якій підставі ми можемо ховати від людей те, на що ми ті гроші тратимо. І якщо ми будемо далі ховати, на що ми тратимо людські гроші, то одного дня люди нам скажуть: а ви справді тратите їх на те, на що ви декларуєте?

І я думаю, що серед тих, що сидять тут в залі, є багато тих, хто розуміють, що далеко не всі гроші, які ми як парламент виділяємо на сектор безпеки і оборони, що вони тратаються в належний спосіб, і корупційні розслідування у цій сфері тільки це підтверджують. Тому, коли ми кажемо про парламентський контроль за сектором безпеки і оборони, що є ключовою вимогою цього Закону про нацбезпеку і оборону, то йдеться не про абстрактні просто семінари чи розповіді, чи дискусії між парламентарями і, наприклад, представниками Генерального штабу, чи Міністерством оборони, парламентський контроль починається з бюджету.

Якщо Сполучені Штати Америки можуть собі дозволити мати оборонний бюджет на 169-ти сторінках, де описано специфікації озброєнь і техніки, яка купується, то добре, може ми не можемо зараз, ми не готові просто інституційно зробити проект на 160-ти сторінках, давайте зробимо хоча б на 20-ти, а не на десять лінійок у таблиці екселівській і покажемо людям, на що ми тратимо їхні гроші і як ми підвищуємо цю обороноздатність. Ми маємо розуміти, що поки ми не будемо мати деталізованого оборонного бюджету, функція парламентського контролю за сектором безпеки і оборони виконана не буде, а якщо не буде виконана функція парламентського контролю, чи то під час війни, чи тим більше під час війни, та ми можемо насправді підірвати і легітимність командування і обороноздатність армії.

Тому я хочу, щоби ми дивилися на новий Закон про нацбезпеку не через призму тільки що від нас хтось щось вимагає чи очікує, чи ми щось обіцяли, чи треба поставити галочку у клітинці про виконане, я думаю, що ми повинні на це дивитися передовсім з точки зору наших внутрішніх викликів і необхідністю виживання в умовах війни. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую пані Оксані Сироїд.

Чи є питання до Олександра Литвиненка? Тетяна Блистів, прошу. Прочитайте коротко.

БЛИСТІВ Т.І. Пане Олександр, ми з вами спільно якийсь час працювали над цією концепцією. І ми говорили про те, що закон має бути або рамковим, або дуже широким. З вашої доповіді я почула, що закон все-таки буде рамковим. А як тоді бути з такого питання? Ми говоримо, що ми посилюємо цивільно-демократичний контроль, а у нас на сьогодні існує законодавча база, тобто цілісний закон, який був ще прийняти Верховною Радою України в 2003 році. Однак з того тексту, який я мала, коли працювали ми спільно з вами, мені після аналізу зрозуміло, що залишатиметься в цьому законі лише розділ, який стосується цивільно-демократичного контролю, який включає в себе і парламентський контроль. Цікаво, чим ви керувалися, як то кажуть, при напрацюванні цієї законодавчої ініціативи, розуміючи, що наші партнери вимагають все-таки розширити цивільно-демократичний контроль, змінити його і удосконалити?

І ще одне питання. Скажіть, будь ласка, коли комітет зможе ознайомитися з тою редакцією тексту, який ви направили до Адміністрації Президента? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я попрошу одразу поставити Тараса Пастуха, а потім вже комплексно відповісти на питання. Прочитайте.

ПАСТУХ Т.Т. Пане Олександр, я пригадую ту зустріч, яка в нас була з вами в квітні. І ви дійсно передали були законопроект для ознайомлення депутатам, хто хотів ознайомитися. І наскільки мені відомо, перед тим і надали Адміністрації Президента. І під

час останньої зустрічі ми були свідками того, як представник Адміністрації Президента передав вам, ну, по моїй там суб'єктивній оцінці, кількість листків там в три чи в чотири рази більше поправок до того напрацьованого вами законопроекту. Сказав, що це є відповідь Адміністрації Президента, їхні зауваження. Тобто я так розумію, що законопроект відпасували назад в Раду нацбезпеки і оборони. Тобто нам як депутатам де його зараз шукати і який з тих кінцевих варіантів є найбільш кінцевим, тобто щоб розуміти над чим хоча би приблизно починати далі продовжувати працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ще попрошу Надію Савченко останнє питання в цій сесії, і потім пана Олександра відповісти. Дякую.

САВЧЕНКО Н.В. Пане Олександр, у вашій доповіді були використані такі надзвичайно ноу-хау слова. Наприклад, що це революційний законопроект, що він буде не зрозуміти через його концептуальну новизну, він є не традиційним до створення законодавчих проектів. Скажіть, будь ласка, скільки у вас пішло років створення на таке нове чудо і в який бюджет, скільки ви використали, освоїли грошей для створення цього закону? Ким вони були надані? І щоб ще такого... Напевно, і досить.

ЛИТВИНЕНКО О. Щиро вам дякую, шановні панове депутати.

Дозвольте почати з бюджету. Я вам дуже ... я вам офіційно заявляю, що українські учасники цього процесу не використовували жодного спеціального бюджету. Який бюджет використовувала сторона НАТО, я вам сказати не можу, бо я цього не знаю. Я як учасник цього процесу можу сказати, що ми не брали жодної копійки у наших партнерів.

Тепер, шановний пан народний депутат. Закон... законопроект, безумовно, був переданий до Адміністрації Президента України, він знаходиться там для доопрацювання, це абсолютно природний процес висунення величезної кількості правок. Напрацюють, зараз законопроект там, який... коли він вийде, я сподіваюсь, швидко.

Я щиро дякую, пані Тетяно, за ваші дуже слушні зауваження щодо цього законопроекту. На друге ваше питання я, здається, відповів, на превеликий жаль. Перше питання стосовно демократичного цивільного контролю, в цьому першому варіанті є, хочу наголосити, не тільки зазначений парламентський контроль, але і всі інші види контролю: урядовий, президентський контроль, через... в Раду національної безпеки, контроль через... судовий контроль, інші види контролю, взаємодії контроль громадянського, з боку громадянського суспільства і таке інше.

Стосовно діючого чинного Закону про демократично-цивільний контроль над воєнною організацією та правоохоронними органами держави. Хочу зазначити, він, дійсно, прийнятий у 2002 році, він зіграв величезну позитивну роль у формуванні системи демократичного цивільного контролю. Але він мав як би це сказати дуже декларативний вигляд, як дуже багато наших документів. Там проголошуються норми і цілі, там багато декларацій і не так багато практичних інструментів. Я сподіваюсь, що перевага цього законопроекту, який, сподіваюсь, буде створений за вашої безпосередньої участі, насамперед за безпосередньої участі шановних народних депутатів, він буде мати набагато більш практичний характер і буде мати норми прямої дії. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Пане Олександр, вас почули. Почули про те, що з квітня проект готовий, в Адміністрації Президента. Один з інструментів, який ми можемо задіяти, від імені комітетів звернутися до Адміністрації Президента, запитати, я бачу, що тут є згода представників комітету, для того, щоби якнайшвидше він був внесений. Будемо запитувати власне вже Президента України.

Так, пане Олександр.

ЛИТВИНЕНКО О. Я хочу наголосити, він був підготовлений законопроект і переданий в Адміністрацію. Він, коли він буде готовий, це право керівництва визначатися. Ми вважали, що досягнена певна ступінь його підготовки. Коли Президент визначиться і коли... Він пройшов ще одне коло узгоджень з міністерствами і відомствами. Це зайняло величезний час. Я думаю, наскільки я знаю, він тільки удосконалений став суттєво кращим. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вас почули і дуже дякуємо.

Наступна тема дуже цікава насправді. Ми запрошуємо до слова представника Служби безпеки України Андрія Бодрунова, офіцера з особливих доручень Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення Служби безпеки.

Одним з важливих завдань в рамках нашої інтеграції до НАТО є реформування Служби безпеки України. Ми пам'ятаємо, як Президент на святі присвяченому, дню присвяченому Силам безпеки України обіцяв незабаром внести такий законопроект, і говорив про важливість розмежування функцій правоохоронних органів, відділення функції, зокрема, економічних розслідувань, корупційних розслідувань, передачі їх іншим правоохоронним органам. Верховна Рада з нетерпінням чекає цього законопроекту.

І ми просимо Андрія Бодрунова до слова. П'ять хвилин ваших.

БОДРУНОВ А. Щиро дяку за запрошення на сьогоднішнє міжкомітетське засідання.

Шановна голово, шановні народні депутати України, послі, пані та панове! З метою ефективної протидії розв'язання Росією гібридній війні проти нашої держави Служба безпеки України протягом останніх 3-х років вжила низку заходів по реформуванню та вдосконаленню своїх функціональних спроможностей. Зокрема, оновлено структуру і завдання Центру спеціальних операцій боротьби з тероризмом, підрозділи центру укомплектованого висококваліфікованими бійцями, упроваджено найкращі методики підготовки особового складу, що застосовується в країнах НАТО. Суттєво вдосконалено правове забезпечення діяльності спецслужби шляхом внесення змін до понад 140 законів України та інших нормативно-правових актів. І це все в умовах військової агресії Російської Федерації та проведення АТО на сході нашої держави.

Водночас динаміка розвитку безпекової ситуації в Україні та Європі, а також громадянське суспільство вимагають подальших дій по реформуванню Служби безпеки з урахуванням сучасного досвіду діяльності спеціальних служб країн членів НАТО. Для реалізації цього завдання в листопаді 2015 року було створено Центр забезпечення реформування служби, а у січні 2016 року постійно діючу міжвідомчу дорадчу групу з питань реформування СБУ. В робочій групі на постійній основі беруть участь представники Офісу зв'язку НАТО в Україні та Центру інформації документації НАТО в Україні, радник і консультативна місія Європейського Союзу з реформування сектору цивільної безпеки України, офіційні представники партнерства і спецслужб. Ми дуже вдячні партнерам за таку допомогу.

Користуючись нагодою, хотів би висловити щире подяку за плідну співпрацю керівникам офісу зв'язку НАТО в Україні пану Олександрові Віннікову та пані Анн-Крістін Бергене, директору Центру інформації документації НАТО в Україні пані Барбарі Маранковій, а також іншим співробітникам зазначених установ, які надавали та продовжують надавати допомогу з питань реформування СБУ.

З врахуванням дорадчої допомоги наших іноземних партнерів, нами підготовлено проект концепції реформування Служби безпеки України. Протягом 2016, 2017 років, згідно листів, вказівок керівництва Ради національної безпеки і оборони України, нами здійснювалося доопрацювання зазначеного проекту концепції реформування СБУ. Хочу зазначити, що підготовлений нам проект концепції був позитивно оцінений Північноатлантичним альянсом під час засідання спільної робочої групи "Україна-НАТО" з питань воєнної реформи високого рівня.

У теперішній час фахівцями СБУ завершуються заходи з підготовки оновленого проекту концепції реформування Служби безпеки, який планується найближчим часом доопрацювати за декількома головними напрямками уточнення функцій служби, зокрема, у сфері захисту критичної інфраструктури, боротьби з кіберзлочинністю, інформаційно-аналітичної діяльності та розподілення її між державними органами. Після чого подати проект, направити його до РНБО України для подальшого розгляду і затвердження в установленому порядку. Водночас в рамках реформування Служби безпеки України з метою підвищення ефективності протидії актуальним та потенційним загрозам державній безпеці, що спричинення активізації розвідувально-підривної діяльності спецслужб іноземних держав, підготовлено проект концепції забезпечення контррозвідувального режиму в Україні, який введено в дію Указом Президента України номер 310/2017 від 6 жовтня 2017 року.

Крім того, відповідно до вказівки керівництва Ради національної безпеки і оборони України, у теперішній час Службою безпеки здійснюється підготовка проекту плану цільових заходів з реформування служби, тобто на виконання концепції реформування СБУ, до якої також активно залучаються представники офісу зв'язку НАТО в Україні, Консультативна місія Європейського Союзу з питань реформування сектору цивільної безпеки України, іноземних безпекових інституцій та партнерських спецслужб. Роботи над зазначеним планом буде завершено у встановлений термін після затвердження концепції реформування СБУ.

У теперішній час, згідно проекту зазначеного плану, Службою безпеки розпочато роботу над підготовкою пропозицій щодо внесення змін до низки законодавчих актів, що регламентують діяльність СБУ, який передбачається у термін до 2019 року направити на розгляд Верховної Ради України. Це в першу чергу оновлений проект Закону про Службу безпеки України, де планується в новій редакції викласти завдання, функції, повноваження, загальну структуру СБУ, засади її кадрового, фінансового, господарського та інших видів забезпечення, соціально-правовий захист співробітників та осіб, які сприяють або надають допомогу в забезпеченні державної безпеки України.

Крім того, нами проводиться робота по напрацюванню пропозицій і змін до наступних законодавчих актів: Закону "Про контррозвідувальну діяльність", "Про боротьбу з тероризмом", "Про державну таємницю", "Про запобігання корупції", "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю", про забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства, а також до двох кодексів – Кримінального процесуального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Зміни до цих законодавчих актів та кодексів будуть стосуватися, в першу чергу, в підвищенні конституційних спроможностей Служби безпеки у сфері контррозвідувальної діяльності, боротьби з тероризмом та захисту державної таємниці. Крім того, планується здійснити розмежування повноважень Служби безпеки з іншими правоохоронними органами у сфері боротьби з корупцією, організованою злочинністю в досудовому розслідуванні, а також боротьби з економічними злочинами.

І нарешті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую. Дуже дякую.

Я запрошую ставити питання, я б хотіла, щоб ми трималися графіку. Олена Сотник, прошу.

СОТНИК О.С. Дуже дякую за вашу презентацію достатньо загального характеру. Завершилися заходи з оновлення концепції, а точніше, завершуються заходи з відновлення концепції, це означає, що концепція ще декілька років буде ходити по різних кабінетах. Я зустрічалася з Офісом НАТО, де вони презентували ту концепцію, яка була остання принаймні, яка була обговорена і, як ви кажете, схвалена. У мене перше питання в зв'язку з цим полягає, в чому проблема? Наскільки я знаю з відповіді від Служби безпеки України

на мій запит, остання редакція знаходиться в РНБО на погодженні. Чи це підтверджує, чи вона вже повернулася? Це перше.

Друге питання. Що означає, що будуть продовжуватись заходи розмежування повноважень правоохоронних органів, в тому числі СБУ, якщо за цією концепцією будь-які, не притаманні Службі безпеки правоохоронні функції, зокрема в тому числі і розслідування в економічній сфері, в корупційній сфері і так далі, взагалі мають відійти від вас назавжди, і мають бути прибрані, і ви маєте займатися виключно напрямку контррозвідка, відповідно боротьба з тероризмом, державна таємниця?

І третє питання. Це питання державної таємниці, в тому числі, яке пов'язане з доступом до державної таємниці державних службовців, і зокрема, представників влади таких як, народні депутати. Якщо ви пам'ятаєте, місяці три тому був скандал, який був пов'язаний з подвійними громадянствами, доступом у зв'язку з цим до державної таємниці. Знову ж таки на мій запис Служба Безпеки України відповіла, що ви не маєте повноважень провадити спеціальну перевірку щодо наявності другого громадянства, в тому числі і громадянства Російської Федерації. Як ми знаємо, у нас на сьогоднішній день є дуже багато у зв'язку з цим застережень, що плануються якісь зміни до законодавства з цього приводу, і чи потрібна вам в цьому допомога народних депутатів? Дякую.

БОДРУНОВ А. Дякую за запитання.

Я почну відповідь з того, що концепція реформування Служби Безпеки України, це є концептуальний документ не є законодавчим актом. Тобто всі зміни, які передбачені концепцією, будуть потім реалізовані шляхом змін, внесення змін до законодавчих актів. Відповідно до порядку роботи з концепцією, що ми називаємо встановленим порядком, проект концепції ми повинні подати на розгляд Ради національної безпеки і оборони України. Що ми і робимо.

І на даний момент, я хочу вам сказати, що проект концепції повернути до Служби безпеки України з пропозицією доопрацювати, вона зараз знаходиться в Службі безпеки України, тому ми над нею працюємо, про що я сказав. Ми працюємо над тим, я повторюся, якщо можна, над уточненням завдань Служби безпеки України за декількома напрямками. У зв'язку із зміною безпекової ситуації та виданням декількох указів Президента, це перший напрямок, визначення повноважень служби і розподіл її потенційної концепції концептуально з іншими правоохоронними органами у сфері захисту критичної інфраструктури. Хочу вам зразу сказати, відповідаючи на ваше друге питання, що Служба безпеки України планує відмовитися від викриття, так зване викриття економічних злочинів, і сконцентрувати свою діяльність на контррозвідувальному захисті критичної інфраструктури, це дуже принципове питання. Інший напрямок це роль і місце Служби безпеки разом з іншими правоохоронними органами у сфері кіберзахист нашої держави.

Третій напрямок – це, як я вже казав, інформаційно-аналітична діяльність, але він не такий важливий, але ми плануємо врегулювати також і це питання, оскільки за, так звані, моделі, кращі моделі спецслужб країн-членів НАТО вбачають і вміщують в себе той елемент, що спецслужба здійснює інформаційно-аналітичну діяльність по інформуванні органів державної влади управління стосовно найбільш актуальних загроз, а також дає пропозиції щодо їх усунення та попередження.

Що стосується державної таємниці? На даний час Служба безпеки України є спеціальним уповноваженим державним органом у сфері захисту державної таємниці. Ми, за результатами прийняття концепції реформування СБУ, плануємо зберегти за нею цю функцію, більше того, ця функція є притаманною майже всім спецслужбам країн-членів НАТО.

Що стосовно конкретних питань і повноважень служби в тих чи інших аспектах діяльності, пов'язаних з державною таємницею, це питання якраз нашої взаємодії з народними депутатами, якщо є проблеми. Більше того, проекти законів ми будемо вносити на ваш розгляд і будемо чекати ваших коментарів. Тобто на цій стадії ми можемо

врегулювати фактично любе проблемне питання, яке на той час буде стояти перед службою, і буде вирішуватися під час її реформування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякуємо, пане Андрію, почули вас.

Треба відзначити, що все ж таки Верховна Рада чекає на цей законопроект і, на жаль, вже понад півтора року ми його чекаємо. Сподіваємося, що це відбудеться якнайшвидше.

Далі в нас ще два питання на порядку денному. Ми, на жаль, трошки спізнилися, і мої колеги народні депутати вибачаються перед гостями-учасниками міжкомітетських слухань. Вони мають іти на іншу нараду, деяких з них, тому... зокрема Комітет з Європейської інтеграції. Колеги, ми вам дуже дякуємо за вашу участь, але продовжуємо міжкомітетські слухання.

Тому я зараз запрошу до слова Олега Наливайка, який розкаже про інформаційно-роз'яснювальну роботу в рамках інтеграційного процесу до НАТО. Попрошу вас 5 хвилин.

НАЛИВАЙКО О.І. Дякую.

Шановні народні депутати, шановні дипломати, шановні колеги, з метою ефективного забезпечення інформаційно-роз'яснювальної роботи в цьому році зроблено абсолютно конкретні системні структурні фінансові кроки. Зокрема, перше, 21 лютого указом Президента України затверджена концепція вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-20 роки. Друге, розпорядженням уряду 11 травня затверджено план заходів щодо реалізації концепції. Він складається з абсолютно конкретних 23 відповідно заходів. Для координації виконання плану заходів 27 червня створена міжвідомча робоча група, яка займається моніторингом виконання цих заходів. До міжвідомчої робочої групи ввійшли як представники органів влади, так і представники громадськості, представники медіаспільноти.

25 липня розпочала ця робоча група роботу, і на мій погляд, все-таки досить ініціативний орган. До речі, 10 листопада планується чергове засідання міжвідомчої робочої групи. Я би запросив присутніх взяти участь в цьому засіданні. Держкомтелерадіо здійснює моніторинг виконання цього плану заходів. Я міг би довго розповідати про кількість брифінгів, про конференції, прес-турів, круглих столів, але безумовно зараз не можу вкластися в регламент, тому декілька позицій, я хотів би просто на них зупинитися.

Перше. Ми встановили тісну співпрацю з медіа-спільнотою, зокрема, Національна спілка журналістів здійснює цілий ряд проектів, як дійти до регіональних ЗМІ, тобто я маю на увазі, в першу чергу, районки. От ми для себе моніторили один з літніх місяців, не характерно, 300 матеріалів натовської тематики було надруковано в районних газетах. Так само ми маємо підтримку від іншої медіа-спільноти.

Також хочу скасувати існуючий міф про те, що після того, як перетворилися державні засоби масової інформації, відбулася медіа-реформа створення суспільного телебачення і радіомовлення, зараз завершується процес роздержавлення друкованих ЗМІ, що ці видання будуть менше висвітлювати тематику НАТО, тематику євроінтеграційну, абсолютно це не так. Навпаки, ми маємо зараз цікаві ініціативні проекти, як суспільного мовника так на регіональних засобах масової інформації, при чому вже встановилися такі інформаційні мости від регіонів. І вже, якщо раніше здійснювалося через якісь інформаційні посили від Міністерства інформаційної політики, від нашого комітету, то зараз дуже багато працює на журналістській ініціативі, що, на мій погляд, дуже добре.

Я не буду зупинятися на цілому ряді цікавих заходів, які проводять наші силові структури. Хочу відзначити, що існує веб-портал "Україна-НАТО" в МЗС, відповідні Інтернет портали існують при всіх обласних державних адміністраціях. У нас є проблеми і на нараді віце-прем'єра це відзначалося, не зовсім якісне наповнення цих порталів, тут проблема пов'язана із навчанням тих людей, хто працює. Віце-прем'єру звучало нашого профільного питання про те, як оцінити нашу роботу. Ми для себе внутрішньо вважаємо, що от така стартова оцінка наша це соціологічне дослідження, яке було проведене Фондом

"Демократичної ініціативи" імені Ілька Кучеріва та Центром Разумкова 9 - 13 червня, де 47,2 відсотка українців вважають членство в НАТО основною гарантією національної безпеки, і водночас участь у референдумі щодо вступу в НАТО взяли участь 66,2 громадян, та проголосували за членство на референдумі НАТО 48,1 відсотків проти 33,4. Ми вважаємо, що ми з цієї позиції старували. От через рік, можливо, на таких комітетських слуханнях, коли будуть проходити, от ми вважаємо, що саме так і треба було б оцінювати від показників динаміки від тих цифр.

І останнє, фінансування. Віце-прем'єр інформувала, дійсно, за її дорученням в урядовому проекті враховано Держкомтелерадіо бюджетна програма, це нова програма, виконання заходів з питань Європейської та Євроатлантичної інтеграції в інформаційній сфері з видатками 14 мільйонів гривень. У нас є під це відповідна презентація і відповідний проект. Ми пройшли захист у Комітеті з питань інформаційної політики свободи слова, в бюджетному комітеті, немає якихсь суттєвих зауважень. Впевнені, що ця позиція буде врахована в державному бюджеті, і можливо, народні депутати зможуть нам її укріпити. Ми зробили вже зміни в структурі Держкомтелерадіо і є спеціальний підрозділ, відділ, який займається інформаційним забезпеченням і євроінтеграційним, і Євроатлантичним.

Ну, і на мій погляд, от той досвід проведення успішних медіареформ, це і в телевізійній сфері, і друкованій сфері, друкованих газет, проведення Євробачення, дозволить нам досить ефективно провести цей проект. Тому що запорука успіху тут є ті самі показники, співпраця влада, співпраця громадськість медіа спільноти, і наші європейські партнери. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олеже. Тарас Пастух має до вас питання. Так? А, мені передавали просто. Я перепрошую. Це помилка.

Я би тоді запропонувала перейти відразу до наступного питання. Питання щодо впровадження рекомендацій НАТО стосовно імплементації резолюції Рад безпеки Організації Об'єднаних Націй 1325 "Жінки, мир, безпека" та утворення інституту радників з гендерних питань у секторі безпеки і оборони України.

Я запрошую до слова Анастасію Деєву, заступника міністра внутрішніх справ з питань європейської інтеграції, яка надзвичайно активно в цій сфері бере участь. Прошу Настю до слова.

ДЕЄВА А.Є. Дякую.

Шановні колеги, дякую за можливість представити успіхи Міністерства внутрішніх справ на шляху забезпечення рівних прав та можливостей для жінок та чоловіків в контексті євроатлантичної інтеграції. Для нас надзвичайно важливим блоком є блок зусиль щодо впровадження рівності і він стосується саме імплементації Резолюції Ради безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека", який поряд з партнерством НАТО, а саме гендерною ціллю є своєрідною рамкою, яка визначає безпосередньо основи гендерної специфіки діяльності правоохоронних органів та відомств відповідальних за проведення операцій з підтримки та встановлення миру.

І сьогодні я хотіла зосередити свою увагу безпосередньо на таких компонентах відповідно до посилення гендерного чинника, як гендерна ціль партнерства НАТО, призначення уповноважених радників з гендерних питань у центральних апаратах управління органів системи МВС і безпосередньо створення мережі контактних осіб з питань гендеру або gender focal point system в системі Міністерства внутрішніх справ.

Хотіла б нагадати про те, що Міністерство внутрішніх справ як складова сектору безпеки та оборони в 2017 році вперше долучалася до процесу планування та оцінки сил в рамках програми "Партнерство заради миру". Це абсолютно новий для нас формат, який поставив, скажімо, такий новий виклик, дійсно, почати змінювати та впроваджувати системні зміни в Міністерстві внутрішніх справ для того, щоб чітко виконувати ті

зобов'язання, які ми беремо на себе і впроваджувати ті стандарти, які допоможуть нам долучитися активно до НАТО безпосередньо.

Під час експертного засідання з питань участі України в процесі планування та оцінки сил, було, яке ще було проведене в січні, всіма сторонами була дуже позитивно оцінене планування визначити Міністерство внутрішніх справ як головного координатора сектору безпеки та підконтрольних йому центральних органів виконавчої влади, включаючи Національну гвардію, для того, щоб забезпечити стратегічне керівництво і виконання цілей. І згідно цього, хочу сказати, що Міністерством внутрішніх справ зараз розвиває цілі партнерства з наступних питань, таких, як впровадження комплексного гендерного підходу, розбудова доброчесності, кіберзахист і, звісно, розвиток стратегічних комунікацій.

Власне, гендерна ціль партнерство НАТО, вона ставить перед нами дуже чіткі критерії, мені здається, що ми ці критерії дуже якісно розширили саме розробкою плану заходів та плану дій до 2020 року по імплементації резолюції 1325. Ми передбачаємо введення посад уповноважених радників з гендерних питань в центральних апаратах управління органів системи МВС і плануємо завершити цей процес до кінця 2018 року.

Хочу наголосити про те, що немає ще фінального рішення, і ми зараз ще обговорюємо, і терміни виконання, і, скажімо, conditions виконання цього зобов'язання з усіма сторонами. Але тим не менш сьогодні питання дотримання гендерної рівності знаходиться на постійному контролі керівництва Міністерства внутрішніх справ, вже в Національній поліції України відповідальним з питань забезпечення рівних прав та можливостей було обрано заступника голови Національної поліції, а в Національній гвардії, наприклад, для координації питань гендерної політики вже з липня 2017 року працює радник, старший інспектор, радник з питань реформування психологічної служби, а також гендерної політики.

Хочу сказати про те, що також вводяться дві штатні посади служби гендерної інтеграції в управлінні кадрової служби НГУ безпосередньо. На рівні міністерства цю функцію, координація гендерної політики, покладено на мене, як на профільного заступника Міністерства внутрішніх справ. І можна сказати, що зважаючи на цей досвід і також на нещодавно проведену гендерну оцінку сектора безпеки та оборони ООН "Жінки", ми погоджуємось з таким форматом введення радників, як вже імплементовано в Національній гвардії України.

А те, що стосується позаштатних гендерних радників або гендерних радників на громадських засадах, ми підтримали ініціативу, яка була запропонована безпосередньо офісом ООН "Жінки", а також офісом віце-прем'єра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції і вирішили, що оптимальним варіантом це буде залучення експертів позаштатних, які будуть певний час працювати на рівні центральної команди або проектного офісу і безпосередньо допомагати імплементувати резолюцію Ради безпеки.

Поки що ми вирішили, що таких радників у Міністерстві внутрішніх справ буде троє. Контактні особи або gender focal point system, хочу одразу наголосити, що це не гендерні радники. Це концепція, яка зараз розробляється з нашими колегами з Європейського Союзу, з Америки, з Канади, а також міжнародними організаціями. І ми бачимо цю систему як поряд зі своїми основними функціональними обов'язками наші співробітники, які будуть відібрані за рахунок обов'язкового внутрішнього відбору, і після цього вони перейдуть до навчання. Вони будуть отримувати додаткові функціональні обов'язки і допомагати інтеграції гендерного підходу в щоденну роботу у відповідних підрозділів. А відповідно всієї системи МВС, безпосередньо центральних органів виконавчої влади та Національної гвардії.

І вже безпосередньо у нас тут є прогрес, тому що такі люди вони вже принципі вже відібрані. І 14-17 листопада ми перейдемо до першої хвилі тренінгів гендерних focal point. І в цьому нам допомагає, це шведська академія, яка вважається однією з найкращих у підготовці, безпосередньо гендерних контактних осіб та гендерних радників.

Я хочу також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу завершувати...

ДЄЄВА А.Є. Просто останнє, напевно, сказати. Про те, що важливим є мати рамку, мати план дій, який буде допомагати відомствам рухатись вперед.

По-друге, це безпосередньо мати таких радників, які допомагають впроваджувати. Я хотіла б також зробити комплімент Національній гвардії, які, дійсно, за ці дев'ять місяців показали дуже прогресивну роботу. І навіть після оцінки відповідності законодавчих актів домоглися ініціювання, скажімо, внесення змін до переліку штатних посад рядового сержантського, старшинського, старшинського складу Національної гвардії для того, щоб вони почали бути відкритими і для військовослужбовців жінок. Дякую

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу попросити до слова Наталю Федорович, заступника міністра соціальної політики, прошу.

ФЕДОРОВИЧ Н.В. Дякую сердечно.

Я хотіла би наголосити на трьох речах: перше – це те, що Україна перша держава у світі, яка наразі єдина, яка прийняла Національний план дій на виконання резолюцій безпеки ООН 1325 в умовах окупації, окупації Російською Федерацією Криму, незаконної окупації, і частини Донбасу.

І відповідно другий аспект, який дуже важливий, це ключові задачі, які ставляться самою резолюцією. Це тема яка стосується ролі і участі жінок і дітей у військовому конфлікті і в умові військових дій. Відповідно я хотіла би привернути увагу шановних колег присутніх народних депутатів, експертів саме до цієї проблеми, і звідси третій аспект дуже важливий, – на необхідності імплементації цього Національного плану дій з активним, максимально проактивним залученням місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування.

Дуже важливо, щоби саме на місцевому рівні розуміння рівності, рівних прав і можливостей чоловіків і жінок було включено в конкретні рішення. От зараз будуть готуватися проекти в бюджеті, в місцевих громадах, ОТГ, місцевих державних адміністрацій. І ці положення національних планів дій, а я хочу поінформувати про те, що 21 обл..... підготувала свої національні плани дій, регіональні плани дій, перепрошую, і на виконання Національного плану дій. Це дуже важливо.

І ще один, ще один аспект, це те, що це проблема протидії насильству, і домашньому зокрема. І з цього приводу хочу поінформувати шановних присутніх про те, що сьогодні буквально годину тому на профільному комітеті з питань молодіжної політики депутатами підтримано проект Закону про запобігання і протидію домашньому насильству. І рекомендовано винести його на розгляд Верховної Ради в другому читанні і в цілому. І це дуже важливо, бо цей законопроект по 10294, це комплексне, це проект комплексної системи реагування на домашнє насильство відповідно до стандартів конвенції Ради Європи, яка називається Стамбульська конвенція.

І як, якщо би, якщо можна говорити про рекомендації до сьогоднішнього рішення, то я би просила також врахувати в рішенні питання, які стосуються необхідності великого акценту саме на місцевий рівень, на державні адміністрації і місцеве самоврядування з точки зору їхньої уваги до цих питань. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Колеги, я пропоную заходити в останню частину наших міжкомітетських слухань. І запрошу до останніх слів. В нас є в записі Михайло Гончар. Я також попрошу далі до виступу Бориса Тарасюка. І на заключне слово голову Комітету з закордонних справ Ганну Гопко.

Пане Михайле, прошу.

ГОНЧАР М. Дякую, пані Світлана, за запрошення.

Я не буду робити ніякого аналізу, враховуючи брак часу, одна хвилина. Лише пропозиції до цього набору проекту пропозицій, які є в наших матеріалах.

В умовах війни гібридного типу набуває особливого значення приєднання до тих чи інших центрів передового досвіду НАТО. Наш центр опрацьовував не раз цю тематику, проблематику. Ми виділили три пріоритетних напрямків. Це Центр передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки у Вільнюсі, "Стратком" – у Ризі і, Центр передового досвіду у Таллінні.

Якраз я просив би внести до набору пропозицій в частині, пункт третій, до Кабінету Міністрів України, пункт 3.10, розглянути питання початку офіційних процедур приєднання до цих трьох центрів. Де ми можемо бути не тільки реципієнтами певного досвіду, а і контриб'ютерами. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Борисе Івановичу, прошу вас до слова.

ТАРАСЮК Б.І. Дякую.

Шановні колеги, декілька тез. Перше. Я як член комітету, який брав участь у підготовці цих слухань, хочу висловити глибоку вдячність людині, яка ініціювала ці слухання, яка очолювала робочу групу, Світлані Заліщук. Завдяки її енергії і ми підготувались до цих слухань. Інколи в робочій групі, яка готувала ці слухання, було менше депутатів в декілька разів, ніж присутніх сьогодні.

Друга теза, яку я хотів би висловити, що однозначно ці слухання були корисними. І очевидно, що нашим трьом комітетам не варто зупинятися, а перевести з часом ці слухання в парламентські слухання в складі Верховної Ради.

Наступне, що я хотів би говорити. Тут одна з тем є гендерна політика в сфері національної безпеки і оборони. Так-от я подивився на, умовно кажучи, на президію, яка тут сиділа, у нас все нормально з гендерною політикою в галузі безпеки і оборони. Більше того вже перекося, і вже час говорити про гендерну рівність стосовно чоловіків в секторі безпеки. Загалом я хотів би висловити глибоку вдячність і голові Комітету закордонних справ, яка приділяла значну увагу підготовки цих слухань.

Дякую за увагу, і дякую за підготовку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякуємо вам, Борис Іванович. Борис Іванович так само був членом робочої групи, який допоміг напрацювати підготувати наші міжкомітетські слухання.

У нас дуже короткий коментар Тараса Пастуха і потім – Ганна.

ПАСТУХ Т.Т. Власне, підтримуючи пропозицію пана Бориса Тарасюка з приводу парламентських слухань. Хотів би також запропонувати те, про що ми говорили з віце-прем'єром, щоб в наших рекомендаціях звернутися до Кабінету Міністрів щодо проведення спеціального засідання Кабінету Міністрів з обговорення цих питань для напрацювання в цілому політики. Бо ми можемо дуже багато тут речей приймати. У нас виконання не працює нарівні окремих міністерств. І можливо, це стане якраз і цим етапом підготовки до парламентських слухань, які можна вийти там на весну, початок літа наступного року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за пропозицію. Врахуємо.

Ганна Гопко голова Комітету у закордонних справах. Прошу.

ГОПКО Г.М. Дякую Світлана Петрівна за ініціативність, за те, що ви були таким драйвером, змогли зібрати, мобілізувати найкращих людей, фахівців. І тут є міжнародні

наші партнери, зокрема і проекти Transparency International, які теж допомагають зараз здійснювати контроль в секторі безпеки і оборони, кращі стандарти. Тобто, я думаю, що сьогоднішній захід – це один з кроків по втіленню парламентського контролю над сектором безпеки і оборони.

Я дуже сподіваюсь, що в нас буде, ми приймемо ті важливі закони з парламентського і цивільного контролю над сектором безпеки і оборони, що ми матимемо цивільного міністра оборони відповідно до Стратегічного оборонного бюлетеня. І, можливо, це і буде відповідно вже до Бориса Івановича настанов, жінка, ми не знаємо, як складеться, але дуже важливо...

ТАРАСЮК Б.І. *(Не чути)*

ГОПКО Г.М. Дуже хотіла би подякувати за таку конструктивну роботу. Бо надзвичайно важливі ці пропозиції і доповнення. Я особливо підтримую приєднання до центрів передового досвіду НАТО, і ми вже 2 роки цим займаємося. Я сподіваюся, що в бюджеті 2018 ми заклали, зокрема на Центр передового досвіду з енергетичної безпеки в Вільнюсі, і, зокрема, інші парламентарі як Наталія Кацер-Бучковська, їздили в цей центр. І тепер важливо отримати погодження від країн членів НАТО на приєднання України. І тут позиція і Іванни Климпуш-Цинцадзе як профільного віце-прем'єра є дуже важливою.

Хочу також сказати, що до парламентських слухань, оскільки ви знаєте, що парламентські слухання – це достатньо витратна річ, то я думаю, що ми маємо забезпечити якісне виконання, імплементацію і Річної національної програми і Стратегічного оборонного бюлетеня, щоб це не були парламентські слухання ради слухань.

Тому для цього ми повинні дуже багато чого зробити. Я підтримую пропозицію Тараса Пастуха, що потрібно робити такі часті зустрічі на урядовому рівні з залученням парламентарів з парламентським контролем щодо звітності, що відбувається, який прогрес. І тут, дійсно, Україна виступає, як зараз вже за ці 4 роки російської агресії, вже як партнер сильний, який має армію, який має досвід, який здатен і має певні перші вже, скажімо, відбиття кібератак, різних вірусних атак, які дуже важливі є, ціннісні, я думаю, які можуть бути нашою контрибуцією до країн-членів НАТО.

Також тут звучало про Парламентську асамблею НАТО в 2020 році. І я залишаюся оптимістом, що після виборів президентських і парламентських в 2019 році, що жодні спроби розхитати ситуацію до дочасних виборів проваляться, не відбудуться. А вибори, які заплановані на 19-й і 20-й, вони ніяк не вплинуть на зміну стратегічного зовнішньополітичного курсу. І те, що за 26 років у нас еліти, що теж було зазначено, не мали об'єднаності щодо позиції топ-пріоритетної в зовнішній політиці безпековій щодо членства в НАТО, вони і надалі залишаться, незважаючи на те, хто буде представляти, тому що ми говоримо про вже парламент наступного скликання і парламентську асамблею тут.

Тому ми маємо зробити все, щоб зацементувати, підготувати настільки нашу підготовку до членства, як дуже гарно було сказано, зокрема, пані Іванною Климпуш-Цинцадзе, що ми чекаємо політичного сигналу від країн-членів НАТО, а парламент має втілювати ті важливі заходи із боротьби запобігання корупції в секторі безпеки і оборони, звітуванням міністра, як це відбувається в конгресі Сполучених Штатів Америки, в інших країнах. І тому такі заходи, як сьогодні, міжкомітетські слухання, вони якраз і націлені для того, щоб посилити інструментами парламентського контролю спільну відповідальність і наближення до НАТО. І тоді, я думаю, коли у нас буде наступний візит Генерального секретаря НАТО з членами Північноатлантичної ради, то ми не будемо чути в парламенті у виступі, що не російська агресія є одним із стримуючих факторів, а питання корупції візьмуть за основу.

Я думаю, що чим швидше ми пришвидшимо реформи, тим двері в НАТО і наша готовність, зважаючи на високу суспільну підтримку, наскільки ми бачимо, яка вона зростає, і можливо вона є надзвичайно теж показником суспільства, тому продовжуємо працювати.

Світлана, ще раз вам дякую за таку дуже гарну пророблену роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, на цій оптимістичній ноті ще раз дозвольте подякувати всім учасникам та організаторам. Особлива подяка нашим дипломатам, які не побоялися заторів, рамок і бар'єрів проходження до Верховної Ради. Я щиро дякую тим, хто прийшов.

Я хочу так само відзначити наш секретаріат Комітету у закордонних справах пана Ярослава Юдіна, пані Людмилу Нестеренко, які особисто готувала цей захід. І ще раз дякуємо всім учасникам. Наші публічні результати будемо вивішувати на сайті Верховної Ради.

Всім дякую.